

SANCTUS PETRUS DAMIANUS

CARMINA SACRA ET PRE- CES

SABBATISMUS

Sanctus Petrus Damianus (1007–1072)
Carmina Sacra et Preces

Textus latinus: in dominio publico.
Translatio, concordantia et editio © 2026 Inversiones San Juan Diego
(Sabbatismus). Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 Interna-
tional (CC BY-SA 4.0).

Sabbatismus: officina editoria foundationis Inversiones San Juan Die-
go, San Pedro Sula, Honduras.
Litteris EB Garamond et Cinzel compositum.
sabbatismus.com

Rogo te, immensa pietas, Deus Pater omnipotens, ne perdas me creaturam tuam ad tui similitudinem conditam ac pio Filii tui Domini mei Jesu Christi cruore redemptam. Porridge mihi manum tuam, Domine Deus meus, et eripe me de profundissimo lacu iniquitatum mearum. Erige lapsum, solve compeditum, illumina caecum, sana me mille malignorum spirituum vulneribus sauciatum. Heu me miserum, heu me perditum, heu me indeficienti lacrymarum fonte lugendum! qui dum spurcissimae carnis meae legibus vixi, nunquam te de me gaudere permisi, sed semper de reprobae vitae meae flagitiis ad amaritudinem provocavi. Sed scio, Domine, quia in voluntate tua cuncta sunt posita, et non est qui possit tuae resistere voluntati (Esther. XIII). Si enim decreveris salvare nos, continuo liberabimur Produci, Domine, de saxeae cordis mei duritia lacrymarum abundantiam, qui de rupe deserti largissimam profluentis aquae copiam prodire jussisti (Exod. XVII; Num. XX; Psal. LXXVII). Domine Jesu Christe, si tu es lux vera, et ego colo te, cur pateris in tenebris esse me? Vae mihi, lumen adoro, et tenebras perfero; veritati deservio, et per inanium cogitationum figmenta deludor. Domine, qui cavernas tartari divinitatis tuae radiis illustrasti; qui densas Aegypti tenebras Moysis famuli tui precibus effugasti (Exod. X); respice chaos istud, et tenebrosum mei cordis infernum visitationis tuae luce perfunde, ut animam, quam tu dignatus es, lux aeterna, redimere, tenebrarum auctor nequeat in obscuritatis suae caligine possidere. Qui illuminasti caecum a nativitate, illumina me

(Joan. IX). Qui leprosos mundasti, purifica me. Qui Lazarum de sepulcro suscitasti, resuscita me vitiis fetidum, et perversae consuetudinis mole depressum (Joan. XI). Qui Daniele in lacu a leonum morsibus custodisti, eripe me (Dan. ult.). Qui tres pueros de camini aestuantis incendio liberasti, libera me (Dan. III). Qui liberasti Israel de oppressione Pharaonis, libera me (Exod. XII et XIII). Qui liberasti David de manibus Goliae et Saulis, libera me (I Reg. XVI). Qui eduxisti Petrum de carcere Herodis, libera me (Act. XII). Domine benedicte, gloriose, piissime vides, et ipse conscientiae meae testis es, quia volo mala mea cuncta respuere sanctisque tuis jussionibus, ut dignum est, obedire; sed quia nequeo ex me, spero in te. Non enim invenio in carne mea bonum. Et revera, Domine, quis unquam sanctorum ex se virtutem vel sanctitatem habere potuit? quis per se, sine auxilio, perfectionis culmen ascendit? Certe, Domine, non Petrus, non Paulus, non martyr, non apostolus, non denique ipsi angeli, non cherubim aut seraphim, nisi a te percepissent, donum aliquod habere potuissent.

Si ergo ipsae virtutes coelorum nihil habent a se, sed omnia ceperunt a te, quid ergo boni a me, qui sum stereus et vermis, pulvis et cinis, poteris exspectare, nisi quod ipse digneris infundere? Tu enim es Pater luminum, a quo omne datum optimum omneque donum perfectum (Jac. I). Tu es, a quo bona cuncta procedunt. Tu fons vitae. Tu auctor salutis aeternae. Sicut enim terrae non a se ipsa, sed de coelo semper lumen infunditur; sic anima mea sicut terra sine aqua

tibi (Psal. CXLII), tenebrosa squallet semper et arida, nisi tuae gratiae rore perfusa tui splendoris radio fuerit illustrata. Et quidem inquiero apud me, Domine, ut tibi de meis aliquid offeram, sed, cum omnia mei pectoris arcana revolve, nihil ibi nisi tenebras video, nihil omnino nisi vitiorum tribulos et spinas invenio. Vide ergo, Domine, miseriam meam, vide tantae paupertatis inopiam, mihi que compunctionis gratiam tribue, quae animae meae rubiginem tergere tamque cruenta meorum criminum valeat inquinamenta lavare. Expelle, Domine, frigus hoc atque torporem de meo pectore, et flammam in me dulcissimae tuae charitatis accende. Nunquid enim, Domine, immensam tuae pietatis abundantiam mea valebit iniquitas vincere, quam totius mundi non potuerunt crimina superare? Nam cum totus pene mundus esset idololatriae deditus, quis te rogare praesumeret, ut quem coeli non capiunt uteri virginalis angustias habitaturus inviseres, mortalitatis nostrae membra susciperes, mortis atrocissimae tormenta perferres, ut inimicos tuos a mortis debitae supplicio liberares?

Si ergo, clementissime et piissime Domine, misericordiae tuae magnitudinem totius mundi flagitia non vicerunt, unius canis mortui peccata quantumlibet gravia superabunt? Absit hoc a te, Domine. Absit a te, qui dixisti: Nolo mortem peccatoris (Ezech. XVIII, XXXIII). Quid est ergo quod dicis: Gaudium esse angelis Dei super uno peccatore poenitentiam agente? (Luc. XV.) Quid est quod de te Propheta dicit: Quia miserationes tuae sunt super omnia opera tua? (Psal. CXLIV.) Non-

ne tu, Domine, permisisti te ab illa spurcissima et foedissima muliere contingi, quae fluxu erat sanguinis cruentata? (Matth. IX; Luc. VIII.) Cujus praesumptionis audaciam non modo nullatenus condemnasti, sed ut salutem quoque cum ipsa vestimenti fimbria raperet, indulgisti. Nonne tu, mitissime Domine, cum multivira illa Samaritana loqui dignatus es? (Joan. IV.) sive, quod majus est, nunquid non cum Chananaea, quae adorabat idola, colloquium miscuisti? (Matth. XV.) Ejus insuper filiam a daemonio maternis precibus liberasti? Hanc circa me, quaeso, Domine, mirandae pietatis tuae regulam exhibe; exstinctum animae meae infelicis igniculum his olei tui fomitibus reaccende. Non Pauli, non Petri misericordiam quaero, quia dum alter ignorantia, alter timore peccavit, facile uterque veniam obtinuit. Illud mihi, piissime Domine, misericordiae tuae genus indulge, illud animae meae languenti, vel jamjam potius morienti, suavissimae medicinae tuae poculum porrige, quod latroni in cruce pendenti misericors obtulisti, eumque absorptum ex deglutientis mortis faucibus eduxisti (Luc. XXIII). Illud tuae misericordiae genus quaero, quod deprehensae in adulterio praebuisti (Joan. VIII); quod peccatrici in domo Simonis contulisti (Luc. VII); quae dum pedes tuos crinibus tersit, animam suam a peccatorum sorde purgavit. Hoc modo trahe me ad te, Salvator meus, accende me, purifica me. Impleantur amore tuo omnia viscera mea, ut benedicat tibi anima mea, et descendat super me misericordia tua. Ad hoc enim te Pater omnipotens misit in terras, ut salvos facias pec-

catores, qui tecum et cum Spiritu sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. Amen.

II. Oratio ad Deum Filium.

Recordare, Domine Jesu Christe, quia non auro, vel argento, sed proprii sanguinis tui me pretio redemisti (I Petr. I); et cum tu sis fons patens domus David in ablutione peccatoris et menstruatae, ego solus, Domine, tantae pietatis expers ero, et extra redemptionis tuae lineam remanebo? Heu me, piissime Domine, permittes me cum regenerationis tuae tunica, quam mihi dedisti, cum vexillo sanctae crucis, quam mihi in fronte pinxisti, in manus venire diaboli, et cum ipsis tuis insignibus aeternis incendiis cruciari? Scio, Domine, quia tantae pietatis es, si ego perfecte convertor ad te, quod tu statim recipies me. Sed quia tantae fragilitatis et ignorantiae sum ut ipsa conversio per me sine te digne fieri non possit, tu me converte, Deus salutaris meus, tu illumina animam meam, tu dirige, tu in me flammam tuae dilectionis accende. Et forsitan, justissime et piissime Domine, tanta sunt peccata mea, ut nulla mea poenitentia ad haec plangenda sufficiat; ecce corpus meum, per quod te miser offendi, tu, qui es animarum medicus, verbera, flagella; sive lepra, sive quibuscunque doloribus tibi visum fuerit, durissime percutere. Tua plane creatura sum, conditor meus; tu me tuis cinge flagellis, nec tradas me in manus inimici mei; aut si eousque mea processit iniquitas ut in hac non possit vita deleri, praecipe usque ad diem judicii tui ultricibus me poenis affligi, ut tunc saltem extremus omnium electorum tuorum merear in-

veniri. Absit enim a me ut postulem gloriam. Sufficit mihi, ut tantummodo poenas evadam.

Sed quoniam preces meae, tam sordido ore prolatae, ad te non merentur ascendere, te rogo, beata virgo Maria, templum Dei vivi, aula Regis aeterni, sacrarium Spiritus sancti, benedicta inter mulieres; redolet ager sacratissimi uteri tui naribus cordis mei; ex quo, videlicet agro, dum unicum illud ac singulare lilium prodiit, omne cum eo virtutum spiritualium germen erupit. Tu enim es coelestis illa terra, quae dedit fructum suum. Te materiam Sapientia coelestis habuit, unde templum sui corporis fabricavit. Te Spiritus sanctus implevit. Te virtus Altissimi ineffabiliter obumbravit. Tu defer preces meas ad Filium Creatorem tuum. Imo tu ora pro me, tu obsecra, cujus nimirum vota non possunt despici, cujus preces in ejus conspectu nequeunt parvipendi. Ecce, Domina mea, infelix ego deprehensus in crimine ducor ad furcas, raptor ad gladium, pertrahor ad supplicium. Exsurgat ergo Regina mundi, opponat se, ingrediatur ad Filium et liberet reum. Accurre et tu, o 5 Michael, coelestis militiae princeps et qui in fine mundi perempturus es Antichristum contra Deum se contumaciter extollentem, jam illum dejice in corde meo regnare tentantem. Libera a tentatione animam meam dum vivit in corpore, ut eam post obitum Creatori suo digne valeas praesentare. Adjuva me et tu, o B. Gabriel, foederator coelestium nuptiarum; salva me precibus tuis miserum peccatorem, qui illum missus es nuntiare qui venturus erat in mundum peccatores et miseros liberare (Luc. I).

Medere et tu languidae animae meae, S. Raphael, quique Sarae daemonium abstulisti, et Tobiae oculos, quos perdiderat reddidisti (Tob. III, XI); malignum ab anima mea spiritum, qui virum ejus Christum ab ea dividere conatur, exclude et caeco cordi meo luminis jubar infunde. Orate pro me, omnes sancti angeli, omnes sancti archangeli, omnes sanctae virtutes, omnes sanctae potestates, omnes sanctae dominationes, omnes sancti principatus. Ora pro me, sancte chorus throni, ora pro me, sancte chorus cherubim, ora pro me, sancte chorus seraphim. Orate pro me, omnes sancti patriarchae, omnes sancti prophetae. Oret pro me judex apostolorum senatus. Oret pro me candidatus martyrum chorus. Orent pro me sancti confessores omnesque sanctae virgines. Orate pro me misero et funditus perduto, domini mei, omnes sancti Dei.

Et quae est tam crudelis multitudo peccati, quae tot senatorum coelestium nequeant intercessione deleri? Nec enim potestis esse misericordia vacui qui cum ipso fonte misericordiae inseparabiliter estis uniti. Scio, Domine, quia non mereor ecclesiae tuae limina sacra contingere, nec infelices oculos ad coelum levare. Indignus sum benedictum et gloriosum nomen tuum per polluta et spurcida labia mea proferre; sed veniat, oro, Spiritus tuus in animam meam, et omnia haec inquinamenta detergat. Si enim sol iste, qui non de sublimioribus tuis est creaturis, tantas habet vires ut sordes deleat, terras illustret, arva fecundet; quanto magis, si coaeternus et consubstantialis tibi Spiritus tuus infelicem hanc

arbusculam arescentem jam comisque nudatam dignetur invisere, faciet eam protinus revirescere! nec impotens erit eam virtutum floribus ac vernantium fructuum decore vestire. Veni, Domine Jesu, veni, dulcis habitator in me. Odor tuus omnia vincit aromata, suavitas tua favos et omnia mella transcendit. Veni, obsecro, totumque me tuo juri sic vendica; ut nullam in partem de caetero se tyrannus habere cognoscat, sed dedica me undique templum tuum, quia tu es Deus et Dominus meus, qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

III. Oratio ad Deum Spiritum sanctum.

Spiritus sancte Deus, omnipotens, coessentialis et coaeterne summo Patri ac Filio, ineffabiliter ab utroque procedens, cordi meo dignanter illabere, et nequitiae meae tenebras mirificus illustrator expelle; ut sicut Dei Verbum virginalis potuit uterus te superveniente concipere; ita et ego per auxilium gratiae tuae, 6 eundem meae salutis Auctorem valeam semper in mente portare. Tu enim, Domine, lux es mentium, tu virtus cordium, tu vita es animarum. Tu largitus es sanctis apostolis ut ad plenum redemptionis humanae sacramenta cognoscerent et fidei regulam inoffenso veritatis limite praedicarent. Tu dedisti beatis martyribus sanctae libertatis audaciam, ut et mundi principes non metuerent et exquisita poenarum genera constantissima longanimitate transirent. Tu locutus es in prophetis, tu in patriarchis fidei fundamenta constituisti. Tu sanctis omnibus et velle et posse, omniumque virtutum flores, quibus coelestia scanderent,

praebuisti. Et ego, peccator infelix, quomodo sine te salvus fieri valeo, qui scilicet absque te, quid saltem orare debeam, non agnosco? Profecto, Domine, si tu recedis, anima mea non vivit. Sicut enim subtracta anima, corpus emoritur; sic te recedente, ipsa protinus anima, necesse est exstinguatur. Sentio, sentio, Domine, quia cum per occultam gratiam tuus aliquando vigor accedit, meus illico spiritus convalescit. Cum vero te peccatis meis exigentibus subtrahis infelix anima mea protinus arelecta contabescit et corrui; nec ut in studio purae orationis exerceatur assurgit. Descende ergo in me, vivificator aeterne, meique pectoris glaciem flamma tuae caritatis accende. Praebe capiti meo aquam, et saxeam cordis mei resolve duritiam; super hoc scilicet elementum, Domine, et ante mundi originem ferebaris (Gen. I); et nunc ad purificationem animarum in vivifica fontis fluentia descendis. Veni ergo in me cum aqua compunctionis, et potum mihi da in lacrymis in mensura. Vae mihi misero peccatori, qui et innumerabilia quotidie flenda committo, et tamen flere non valeo! Imber ergo gratiae tuae, Domine, distillet in me, ut anima mea, quae a vitae fonte recedens aruerat, per tuae visitationis afflatum noviter revirescat. Paratum cor meum, paratum cor meum. Ecce, Domine, omnes sinus tibi mei cordis aperio, arcana pectoris laxo, tuaeque dignationis accessum inhiante exspecto.

Habet certe oculus carnis lumen suum, visibilem scilicet solem; sed te interior homo meus exspectat, qui lumen est animarum. Qui illuminasti caecum a nativitate (Joan. IX), illumina me.

Qui resuscitasti Lazarum (Joan. XI), vivifica me. Heu, heu, infelix anima, cum tu sis vita corporis, ipsa mortua jacens, vivificatorem tuum habere Spiritum non mereris. Mortua tibi, vivis alii; ipsaque in tenebris constituta, exteriori substantiae lumen attribuis; sed videre non vales, quia non proprium lumen habes. Veni tu, obsecro, Spiritus veritatis, et omnes errorum tenebras a me potenter expelle. Judica, Domine, nocentes me, et expugna impugnantes me; apprehende arma et scutum, et exsurge in adjutorium mihi (Psal. XXXIV). Tu purificator et vivificator Spiritus, omnipotens aeternae Deus, ignis consumens es. Tu Spiritus judicii, tu Spiritus ardoris. Corripe itaque cor meum, et omnium culparum vitiorumque rubiginem virtute tui ardoris exterge, et inimicum tibi nequitiae spiritum a cunctis meis sensibus prorsus exclude. Ex surgat Deus, et dissipentur inimici ejus, et fugiant a facie ejus, qui oderunt eum. Sicut deficit fumus, deficient; sicut fluit cera a facie ignis, sic pereant peccatores a facie Dei (Psal. LXVII). Veni, quaeso, veni, benedicte Spiritus veritatis, et omnes meorum viscerum venas intimus scrutator ingredi. Tolle quidquid fermentatum, quidquid vitiosum, quidquid reperis noxiae vetustatis peste corruptum; meque fac azymum ac tuae munditiae puritate sincerum. Redde me mortuum mihi, viventem tibi. Mortifica in me omnes fomites carnalium voluptatum, excoque me ad purum, et non solum vitiis, sed et mundo me redde prorsus extinctum. Veni, obsecro, Spiritus benedictionis aeternae, omnesque mei pectoris latebras inenarrabili tuae dulce-

dinis suavitate perfunde. Anima mea ad tuum liquescat adventum, coelestem virtutem per te renovata concipiat. Ad sui vigoris originem redeat atque in amorem tuum succensis visceribus inardescat. Benedic, anima mea, Dominum, et omnia interiora mea nomen sanctum ejus (Psal. CII). Uberem gratiae tuae benedictionem, Domine, anima mea suscipiat; et, ut tibi medullatas hostias offerat, ineffabili tuae dulcedinis adipe saginata pinguescat. Illumina me, lux veritatis, accende me, purifica me. Tu enim es largitor charismatum, tu auctor sanctificationum, et omnium remissio peccatorum. Tu virtutes angelicas ad amorem tuum indesinenter inflammas; tuae charitatis incendio cherubim et seraphim incomparabiliter aestuant. Tu me, Domine, tibi totum vindica, totum posside, nullamque in me partem a te vacare permitte: sed solus in me vivas, meque tibi soli vivere facias, qui vivis et gloriaris in Trinitate perfecta unus et verus Deus per omnia saecula saeculorum Amen.

Te adoro, te colo, te glorifico, te magnifico, benedicte, omnipotens, Pater, et Filius, et Spiritus sanctus, trinus et unus Deus. Adjuva me, Domine, absolve me, purifica me, munda me, Rex meus et Deus meus. Da mihi justitiam, fortitudinem, temperantiam et prudentiam. Da mihi perfectam fidem, spem et charitatem. Concede mihi Spiritum sapientiae, et intellectus, consilii, et fortitudinis, scientiae, et pietatis, et timoris tui. Da mihi irriguum inferius et irriguum superius. Da mihi benedictionem de rore coeli et de pinguedine terrae. Mollifica, Domine, lapideum cor meum.

Da mihi compunctionem et contritionem cordis, ut defleam innumerabilia peccata mea. Domine, non sum dignus ut intrem in ecclesiam tuam. Indignus sum levare infelices oculos meos ad coelum, vel exprimere nomen tuum benedictum per labia mea; sed tu, qui creasti me sicut vis et sicut scis, miserere mei, Domine, Deus meus.

Miserere, Domine, omnibus amicis meis, et propinquis, et omnibus benefactoribus meis, et omnibus qui orant te pro me, et omnibus qui rogant me orare pro se. Da eis poenitentiam fructuosam, mortifica in eis omnia vitia, et fac eos florere virtutibus tuis. Fac eos, Domine, sic per omnia vivere, ut majestati tuae valeant de bona sua conversatione placere. Miserere, Deus, pontificibus, regibus, potestatibus et omni populo Christiano. Sancta Maria, ora pro eis omnibus. Omnes sancti et sanctae Dei, orate pro eis. Miserere, Domine, omnibus benefactoribus meis defunctis, et pro quibuscunque orare debitor sum; et omnes fideles tuos absolve, et da eis partem et societatem cum sanctis tuis. Sancta virgo Maria; ora pro omnibus; omnes sancti et sanctae Dei, orate pro eis omnibus.

Te adoro unum in trinitate, et trinum in unitate, benedicte, omnipotens, Pater, et Filius, et Spiritus sanctus. Miserere mihi miserrimo peccatori, clementissime, Deus meus, et miserere omnibus fidelibus tuis vivis et defunctis. Sancta virgo Maria, mater Dei et hominis, templum Dei vivi, virgo ante partum et virgo post partum, exaltata super choros angelorum, ora pro nobis omnibus. Sancte Michael, princeps militiae

coelestis, sancte Gabriel, foederator coelestium nuptiarum, sancte Raphael, medicina Dei, orate pro nobis. S. Joannes Baptista, ora pro nobis. S. Petre, qui habes claves regni coelorum, S. Paule, S. Andrea, S. Joannes evangelista, orate pro nobis omnibus. S. Stephane, S. Apollinaris, S. Laurenti, orate pro nobis omnibus. S. Silvester, S. Martine, S. Benedicte, venerabilis pater noster, orate pro nobis omnibus. Sancta Agatha, S. Agnes, S. Caecilia, orate pro nobis omnibus. Omnes sancti angeli et archangeli, throni et dominationes, principatus, potestates, virtutes, cherubim, et seraphim, omnes sancti patriarchae et prophetae, apostoli, martyres, confessores, virgines, anachoretæ, viduae, omnes sancti et sanctae Dei, orate pro nobis omnibus fidelibus Christi vivis et defunctis. Pater noster.

Deus, cujus munere et trinitatem in personis, et unitatem in divina substantia confitemur, concede propitius ut, hac fidei lorica muniti, a cunctis mereamur adversitatibus liberari. Per Dominum.

Concede, quaesumus, omnipotens Deus, ut qui sanctae Trinitatis unam confitemur essentiam; sicut nunc ambulamus, te ducente, per fidem; sic aliquando, te suscipiente, perducamur ad speciem. Per.

Deus, qui nos et sine confusione trinitatem, et sine divisione substantiam tuae majestatis credere docuisti, largire supplicibus, ut super hoc catholicae fidei fundamentum surgat in nobis sanctarum structura virtutum. Per Dominum.

Deus, qui nobis sanctae Trinitatis mysterium revelasti, tribue, quaesumus, ut qui jam ex fide vivimus, per boni operis augmenta crescamus. Per Dominum nostrum.

Ecce parat clausam Regis praenuntius aulam.

Natus ab aeterno prodit de Virginis alvo.

Non capitur coelis, Simeon quem stringit in ulnis.

En fluvius fontem mundum lavat, unda, lavantem Ablue, Jordanis, a quo magis ipse lavaris.

Hinc Deus ostendit quod carnis tegmine clausit.

Astra, polus, terra, metuunt quem portat asella. Voce Deo magna coetus depromit hosanna.

Qui caput est justis vestigia tergit alumnis. Quod vetuit parti, Petrus vult solvere toti.

Esum perpetuae pariunt haec fercula vitae.

Falsa ferox blando lupo oscula porrigit Agno.

Patrem, Christe, rogas, cum quo simul omnia donas,

Quos sopor oppressit, vigilum Rex surgere jussit.

. . . inflicto ad eum respiceret, et venenum exitiale evaderet, optatae salutis vitam adipisceretur, significans te ipsum futura longe post curricula pro tui salute plasmatis crucis patibulo extollendum, ut quos diabolus armis invidiae captivaverat, tua desiderabilis passio ad patriam revocaret. Concede tam mihi misero et peccatori quam omnibus tuo cruore mercatis, qui hodie sanctam passionem tuam supplices venerantur lignumque vitae adorant, ut diabolicas insidias te adjuvante vincamus, et aeternae vitae participes

effici mereamur, qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

XXIV. In tertia genuflexione.

Domine Jesu Christe, qui nos per passionem sanctae crucis hodierna die de diabolica servitute liberasti, ut quo die hominem condideras, eodem et reformares, exaudi me miserum et peccatorem coram hoc signaculo sanctae crucis tuae confidentem et deprecantem, ut hujus venerabilis et vitalis signi tuitione munitus, et hostis nequissimi ignita tela repellere et ab inflictis evacuari vulneribus, et ad vitam aeternam valeam pervenire, per te, Domine Jesu Christe, qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas Deus in saecula saeculorum. Amen.

XXV. De S. cruce orationes aliae.

Dum crucem dilectissimi Filii tui, omnipotens Pater, adoro, pateat mihi coelum, obsecro ut et oratio mea pervenire possit ad te, et tua descendat misericordia super me. Haec enim hostia singularis, piissime Domine, in odorem tibi suavitatis oblata, et tuam circa nos justitiam mitigat, et, tanquam pii thuris incendium de thuribulo sacratissimae passionis evaporans, humanarum mentium nares obdulcat. O inenarrabilis victima, quae et cautionem maledicti veteris abolevit, et signaculum nobis aeternae benedictionis impressit. O sacrificium verae placationis et laudis, quod et antiquae transgressionis inimicitias abstulit, et inter coelum et terram foedus aeternae concordiae reformavit. Per hoc, Domine, tuae virtutis insigne vexillum miseram me tui gregis

oviculam de cruenti leonis faucibus eripe, ut victus atque contritus a te super me nequeat triumphare. Reduc me ad pascuae tuae semper amoena virentia, nec abjicias servum, pro quo tradere dignatus es Filium, qui tecum et cum Spiritu sancto vivit et regnat Deus in saecula saeculorum. Amen.

XXVI. Oratio.

Mediator Dei et hominum, Domine Jesu Christe, qui veram carnem ex intemeratis beatae Mariae visceribus suscepisti, quique pro salute nostra ipsum Agnum immaculati tui corporis obtulisti Deo Patri super aram crucis in odorem suavitatis, atque, ut antiquae praevaricationis virus evomeret, temetipsum fecisti humano generi medicinam; absolve me nimis infelicem et miserum, innumeris peccatorum vinculis obligatum. Ecce ante ipsum, Domine, vivificae crucis tuae me prosterno vexillum, novumque et inauditum victoriae tuae supplex adoro triumphum. Tu enim sacerdos et hostia; tu redemptor et pretium. Libet, piissime Domine, tanquam sub recenti tuae passionis 11 articulo te in crucis supplicio videre pendentem. Libet pretiosissimum sanguinem in ore meo suscipere distillantem. O beata scilicet hostia, quae et tartarea septa dirumpit, et coelestis regni januam fidelibus aperit. O pretii nostri pondus in crucis statera libratum, quo debiti nostri chirographum antiquus exactor deplorat excisum. Video te interioribus oculis, Redemptor meus, crucis clavis affixum. Video te novis vulneribus sauciatum. Audio te latroni clara voce dicentem: Hodie mecum eris in para-

diso (Luc. XXIII). Per istud itaque salutiferae tuae passionis ac mortis imploro mysterium; per hoc, inquam, redemptionis nostrae lacrymabiliter obsecro sacramentum. Noli me, sicut mereor, ab electorum tuorum societate dividere, sed in paradisi gloria cum ipsomet beato latrone constitue. Tu, Domine, animam meam hujus sanctae crucis impressione consigna, tu me hujus virtute purifica. Per hanc me totum undique juri tuo sic vindica, ut nulla prorsus adversarii valeat in me portio reperiri, quatenus te ad iudicium veniente, cum hoc in coelo divinae virtutis insigne claruerit, ego hoc stigmate signatus inveniar, ut crucifixo configuratus in poena, consors fieri merear resurgentis in gloria, qui vivis et, regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti per omnia saecula saeculorum. Amen.

Si pietatem tuam, mitissime Deus, humanam mensuram habere cognoscerem, ego tam immanissima scelerum mole depressus funditus desperarem. Sed dum immolari pro me tam potentem hostiam video, quomodo me desperare debeam, non attendo. Nam si agnus ille paschalis, brutum scilicet animal, populum Israel a plaga mortis potuit liberare (Exod. XII); quanto magis illius sacratissimus sanguis, qui Conditor est angelorum, quantaslibet animae meae sordes valet abluere? Tu, piissime Domine Jesu Christe, velut species aromatica redoles in mortario passionis attrita, ut nobis miseris et peccatorum morbo languentibus fieres medicina. Tu tanquam botrus ille terrae lactis et mellis (Num. XIII) irriguae calcatus es in prelo crucis, ut nobis aeternae sa-

lutis poculum propinares et arentia corda nostra sancti Spiritus inundatione perfunderes. Tu, Domine, per quinque plagas sacratissimi corporis tui sanasti omnia vulnera, quae nobis inflicta sunt per quinque sensus corporis nostri. Tu Patri victima suavitatis et nobis factus es pretium redemptionis. Adoro, Domine, crucem tuam; adoro vivificam mortem tuam. Abluat, obsecro, sanguis tuus sordes animae meae, nec ulterius teneat exactor obnoxium pro quo tam sublime pretium est solutum. Sit iste victoriae tuae titulus, Domine, in anima mea, semper erectus, ut nullum in possessione tua jus sibi vindicet invasor antiquus, sed hoc prospecto, praesto diffugiat et velut fumus ad accessum tui Spiritus evanescat; ut haereditatem tuam, quam proprio mercatus es sanguine, per continuam digneris gratiam possidere; cui sis per misericordiam tuam et protector invictus et inhabitator assiduus, qui 12 cum Deo Patre et Spiritu sancto vivis et regnas per omnia saecula saeculorum. Amen.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, gratias agimus immensae tuae pietati, qui cum in forma Dei esses, pro nobis temetipsum humiliasti, factus obediens usque ad mortem, mortem autem crucis. Deprecamur te, Domine, ut quibus tantam contulisti gratiam, veram peccatorum tribuas indulgentiam. Custodi in nobis opera misericordiae tuae, ne pereant quos redemit dextera tua. Sana languores populi tui et da gloriam nomini tuo. Rogo etiam te, Domine piissime, ut me miserum ac fragilem a tua non repellas gratia, et qui hucusque longe a tua voluntate vitiosus discessi,

deinceps per ineffabilem misericordiam tuam emendatus tuae placeam feliciter majestati. Depelle a me, Domine, quidquid noxium, quidquid ineptum, quidquid vitiosum, quidquid tuae voluntati est contrarium. Concede mihi, Domine, ut mala mea hic, dum vivo, digne defleam, et acceptabilis sit poenitentia mea in conspectu tuo. Tribue mihi veram fidem, spem firmam, charitatem non fictam. Sit in me fixa humilitas, sobria vita, vera scientia, fortitudo, prudentia, justitia, temperantia, cursus rectus, finis perfectus, te praestante, Deus noster, qui cum Patre, etc.

XXIX. Oratio.

Domine Jesu Christe Nazarene, rex angelorum et sanctorum omnium, qui eras ante saecula in divinitatis essentia cum Deo Patre unigenitus Filius; in plenitudine autem temporis exinanitus formam servilis corporis ex Maria virgine accipiens, in similitudine hominis factus et habitu inventus ut homo. Verum utique hominem in Deo vero assumens, humiliatus et obediens factus usque ad mortem, mortem autem crucis, redemisti nos tuo sancto sanguine pretioso. Agnus immaculatus surgens a mortuis, ascendens in coelum, sedes ad dexteram Dei Patris omnipotentis. Quem adorant angeli, et ego infelix peccator te suppliciter adoro, confitens peccata mea, et deprecans ut, sicut me participem sacramentorum mortis et redemptionis tuae per crucem fecisti, ita per virtutem hujus sacrosanctae crucis, omnia in me vitia et peccata exstinguas et perimas, et contra omnes spirituales nequitias et antiqui hostis insidias, ejusdem sacrosanctae crucis virtute

invocata, victricia tela efficias; et consurgentem me tecum in novitate spiritus et gloriae, ad ea, quae sursum sunt, cum sanctis et electis tuis ad dexteram tuam positis, pertingere concedas ipse idemque Jesu Christe, Deus immortalis, qui cum Deo Patre et Spiritu sancto vivis et regnas per infinita saecula saeculorum. Amen.

XXX. Oratio.

Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, gloriosissime Conditor mundi, qui cum sis splendor gloriae, coaeternus et aequalis Patri sanctoque Spiritui, ideo dignatus es carnem immaculatam ex Virgine sumere, et innocentes ac gloriosas tuas palmas in crucis patibulo permisisti configi ut claustra dissipares inferni et humanum genus liberares de morte. Miserere mihi misero, Domine, oppresso gravi facinorum pondere multarumque nequitiarum sordibus inquinato. Noli me relinquere, piissime Domine, sed indulge misericorditer, quod impie gessi, et quae negligenter feci. Exaudi me, quaeso, clementissime ac misericordissime Jesu, Deus bone et benigne, prostratum ante adorandam gloriosissimam tuam crucem, ut in his sanctis diebus et semper tibi merear assistere mundus, et tuis jugiter placere conspectibus, quatenus liberatus a malis omnibus, tuo sim semper adjutorio consolatus, Christe Domine, Salvator mundi, qui vivis et regnas in saecula saeculorum. Amen.

XXXI. Oratio.

Christe, qui pro nobis patibulum crucis et mortem subiisti, ut a nobis expelleres mortis potestatem, et sanguinis tui nos pretio liberares,

miserere mihi humillimo servo tuo, et omnium meorum mihi veniam tribue peccatorum, et me coram adoranda tua cruce prostratum in his sanctis diebus, et jugiter ab omnibus malis eripe, bonisque tuis misericorditer refice, qui cum Deo Patre et Spiritu sancto vivis et regnas per immensa saecula saeculorum. Amen.

XXXII. Oratio.

Deus, qui ligno pereuntem hominem per lignum reparasti in melius, quaesumus, ut virtus hujus triumphalis ligni morte et sanguine tuo ditati, cui tota devotione colla submittimus, et vitia in nobis universa mortificet, et contra omnia adversa nos muniat, qui vivis et regnas cum Patre et Spiritu sancto Deus per omnia saecula saeculorum.

XXXIII Oratio.

Domine Jesu Christe, qui es et qui eras Deus cum Patre ante saecula genitus, Deus ex Deo vero, conceptus de Spiritu sancto, et natus homo in fine saeculorum de virgine semper Maria, qui obediens Patri usque ad mortem, mortem autem crucis, redemisti nos tuo sancto et pretioso sanguine, et destructo mortis imperio, omnibus in te credentibus coelestis gloriae aditum reserasti, te Deum verum, et Dominum meum suppliciter adoro, sedentem ad dexteram Dei Patris omnipotentis, deprecando infinitam et ineffabilem misericordiam tuam, ut per virtutem hujus salutaris signi redemptionis nostrae redimas me miserum et dignum morte peccatorem, ab omnibus criminibus et facinoribus meis, et libera me ab omnibus malis praeteritis, praesentibus et fu-

turis, et mortifica in me omnia vitia spiritualium et carnalium nequitiarum, et fac me resurgere in 14 virtute gratiae et gloriae tuae; et quae sursum sunt, coelestia desiderare et quaerere, et ad aeternae beatitudinis gloriam feliciter pervenire, praestante tua immensa clementia, Domine Jesu Christe, Deus et Dominus noster, qui cum Deo Patre et Spiritu sancto in unitate deitatis omnia creando regis, vivificas et gubernas per immortalia saecula saeculorum. Amen.

XXXIV. Litaniae.

Christe, audi nos, III. Pater de coelis, Deus, miserere nobis. Fili Redemptor mundi, Deus, miserere nobis. Spiritus sancte, Deus, miserere nobis. Sancta Trinitas, unus Deus, miserere nobis. Sancta Dei Genitrix, semper intemerata, virgo Maria, et omnia sancta seraphim et cherubim, intercedite pro nobis et pro omnibus vivis et defunctis fidelibus

XXXV. Hymnus de S. cruce. Ad nocturnum.

Crux orbis salus perdit, Perempti vita saeculi,
Quam victa tremunt tartara Coeli verentur agmina.

In te dum vita moritur, Mortis catena solvitur,
Aegypti jugo liberi Verae sunt lucis filii.

Te ponit Judex omnium, Cum judicatur, solium;
Jam tum haedos ab ovibus Segregat in latronibus.

Tu mundi ludis principem, Dum punis impassibilem,
Reos offerre solita Quem nunc das, aufert spolia.

In te mactatur victima, Quae mundi purgat
crimina, Tibi talentum creditur, Adae quod solvit
debitum.

Nos vitae signum protege Quos Rex triumphat
gloriae: Per te ad regnum provehat, Quos servitu-
te liberat.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito Sit
utriusque parili Majestas summa Flamini.

XXXVI. Ad laudes.

Crux mundi benedictio, Spes et certa redemp-
tio, Olim gehennae bajula, Nunc clara coeli janua

In te levatur hostia, Ad se qui traxit omnia,
Quam mundi princeps impetit Suumque nihil
invenit.

Tuae legis articulus Vetus cassat chirogra-
phum, Antiqua perit servitus, Vera libertas reddi-
tur.

Odoris tui copia Cuncta vincit aromata, 15 Tui
dulcedo nectaris Replet arcana pectoris.

Per crucem, Christe, quaesumus, Ad vitae
transfer praemium, Quos ligni fixus stipite, Di-
gnatus es redimere.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit
utriusque parili Majestas summa Flamini.

XXXVII. Paracletericum carmen de S. cruce.

Unica spes hominum, crux o venerabile si-
gnum, Omnibus esto salus, unica spes hominum.

Bajula tu pretii, quod mundi debita solvit, Quo
meruit redimi, bajula tu pretii.

Unica spes hominum, crux o venerabile si-
gnum, Omnibus esto salus, unica spes hominum.

Tartara victa tuis spoliis cessere triumphis;
Lugent vexillis tartara victa tuis.

Pandis et astra piis, proprio quos stigmatē
signas; Das requiem fessis, pandis et astra piis.

Unica spes hominum, crux o venerabile si-
gnum, Omnibus esto salus, unica spes hominum.

Chirographum vetiti pepigit quod cautio ligni,
Diluis et pomi chirographum vetiti.

Lux, honor, imperium, laus, gloria, doxa per
aevum Sit tibi, trine Deus, lux, honor, imperium.

Unica spes hominum, crux o venerabile si-
gnum, Omnibus esto salus, unica spes hominum.

XXXVIII. De S. cruce.

Omnibus est una spes haec metuenda figura,
Cernite librata pretium pendere statera, Quod
mundum redimit protoplasti debita solvit. Crux
est vita mihi, mors inimice tibi.

XXXIX. Item, de S. cruce, duobus invicem ini-
micis.

Ecce rubet Christi crux sanguine tincta recen-
ti, Haec coelum terris confoederat, infima sum-
mis: Haec jubet in vobis, ut lux oriatur amoris,
Litibus sedatis succedant oscula pacis.

XL. Rhythmus paschalis.

Paschalis festi gaudium Mundi replet ambi-
tum, Coelum, tellus, ac maria Laeta promant car-
mina, Et alleluia consonis Modulentur organis.

Solus ululet tartarus Rapta praeda vacuus,
Fractos vectes, et ferrea Strata plorent moenia,
Quae subruit Rex gloriae Cum laude victoriae.

Stupenda lex mysterii, Novum genus praelii,
Ligatus nexos liberat, Mortuus vivificat; Dumque
vita perimitur, Mortis mors efficitur.

Statera crucis pendulum Mundi librat pre-
tium, Quod dum exactor petiit Jus antiquum

perdidit, Escam glutire nititur, Sed hamo transfigitur.

Composuit chirographum Protoplastus hominum, Quod Christus post in alia Solvit ligni tabula; Quae primus Adam scripserat, Secundus obliterat.

Cum Auctor vitae moritur, Orbis et commoritur; Sol radios operuit; Lugens terra tremuit; Templi velum dividitur, Vis saxorum scinditur.

Brevi sepulcro clauditur, Qui coelo non capitur. Praeda vallatus divite, Victo mortis principe Triumphalis potentia Surgit die tertia.

Reddite Christum vigiles Quem servastis milites, Vel mortuum ostendite, Vel in vivum credite, Cur gratis vera dicitis, Empti falsa fingitis?

Mox intonat angelicus Sermo mulieribus, Apostolis ut dulcia Haec deferrent nuntia: In Galilaeam pergite, Ibi Christum cernite.

Jam regis Aegyptiaci, Servitute liberi, Post maris Rubri transitum, Novum demus canticum, Mortis soluti legibus, Christo consurreximus.

Colite, novi populi, Rite Pascha Domini, Paschali Agni sanguine Postes domus tingite; Fermentum vetus pellite, Azyma comedite.

Totis Christe visceribus Tibi laudes reddimus: Qui resurgens a mortuis, Ultra jam non moreris. Sit Patri laus et parili Decus omne Flamini. Amen.

XLI. De ascensione Domini.

Ima Deus petiit, sed non excelsa reliquit; Est ibi quo tendit, permanet unde venit.

XLII. Hymnus in ascensione Domini. Ad laudes.

Clara polorum culmina Laeta mirentur lumina,
Quae penetrat Rex gloriae Cum triumpho
victoriae.

Qui moriturus venerat, Perempta morte re-
meat Victor ad astra nobilis, Raptis gehennae
spoliis.

Acclivis ut erigeret, Venditus ut redimeret,
Spretis errantem pascuis Ovem reportat pasculis.

Jam, caro, lutum despice, Coelum, tellus, in-
gredere: Nam membris via sternitur Quo caput
ire cernitur.

Jesu, decus angelicum, Dulcedo, desiderium,
Et nos totis visceribus Te fac ambire, quaesumus.

Da nobis in te vivere, Ad te cor nostrum dirige,
Accendat nostra pectora Tuus amor in saecula.

XLIII. Ubi Spiritus sanctus descendit super
apostolos.

Ignit apostolicum linguarum flamma sena-
tum, Germinat et varias quasi vox fecunda loque-
las.

XLIV. In annuntiatione beatissimae virginis
Mariae. Hymnus. Ad nocturnum.

Terrena cuncta jubilent, Astra laudibus into-
nent, Virginis ante thalamum Laudes alternent
dragmatum.

Haec Virgo Verbo gravida Fit paradisi janua,
Quae Deum mundo reddidit Coelum nobis aper-
uit.

Felix ista puerpera, Evae lege liberrima, Con-
cepit sine masculo, Peperit absque gemitu.

Dives Mariae gremium Mundi gestavit pre-
tium, Quo gloriamur redimi, Soluti jugo debiti.

Quam Patris implet Filius Sanctus obumbrat
Spiritus; Coelum fiunt castissima Sacrae puellae
viscera.

Sit tibi laus, Altissime, Qui natus es ex Virgine,
Sit honor ineffabili Patri sanctoque Flamini.
Amen.

XLV. Ad laudes.

Aurora velut fulgida, Ad coeli meat culmina,
Ut sol Maria splendida, Tanquam luna pulcherrima.

Regina mundi hodie Thronum conscendit gloriae,
Illum enixa filium, Qui est ante Luciferum.

Assumpta super angelos Excedit et archangelos;
Cuncta sanctorum merita

Quem foverat in gremio, Locarat in praesepio,
Nunc regem super omnia Patris videt in gloria.

Pro nobis, Virgo virginum Tuum deposce Filium;
Per quam nostra suscepit Ut sua nobis praebeat.

Sit tibi laus, Altissime, Qui natus es ex Virgine,
Sit honor ineffabili Patri, sanctoque Flamini.
Amen.

XLVI. In eadem annuntiatione beatissimae virginis Mariae. Ad missam, Praefatio.

Per Christum Dominum nostrum. Qui intermeratae Genitrici, gratia plenae, per archangeli Gabrielis oraculum, hodierna die salutaris adventus sui patefecit arcanum; quique vernantis vulvae flore conceptus, fermentum vetus in azyzam vertit, quia hominem induens, humanae naturae originaliter vitiatae contagia non contraxit. Loricam nempe sibi de nostra fragilitate composuit, in qua exsultans ut gigas, et potens ac

fortis in praelio, potestates aereas debellavit. Infirmae se carnis obtexit velamine, qui erat omnipotens in perennis essentiae majestate; dumque se humanae naturae Verbum Patris univit, in virginalis alvi thalamo coelestis Sponsus sanctam sibimet Ecclesiam foederavit, pro cujus amore angustias materni non dedignatus est uteri, qui infinita latitudine non capitur coeli. Quem laudant angeli.

XLVII. In assumptione ipsius sanctissimae Virginis, Hymnus ad vespervas.

Gaudium mundi, nova stella coeli, Procreans Solem, pariens Parentem Da manus lapsis, fer opem caducis, Virgo Maria.

Te Deo liquet esse scalam, Qua tenens summum, petit altus imum, Nos ad excelsi remeare coeli Culmina dona.

Te beatorum chorus angelorum, Te sacri vates et apostolorum Ordo praelatam sibi cernit unam Post Deitatem.

Aula coelestis speciosa Regis, Fulta septenis sophiae columnis: Quem nequit totus cohibere mundus Claudis in alvo.

Quem tremunt coeli, metuunt abyssi, Fluminum guttae, maris et procellae, Laudat occasus, veneratur ortus, Stringis in ulnis.

Lacte nutritur cibus angelorum, Fertur innuptae gremio puellae Qui sua late ditione terrae Pondera librat.

Sic decus summo sine fine Christo, Sancta quem virgo genuit Maria: Qui Patri compar, Flaminique sancto, Regnat in aevum. Amen.

XLVIII. Ad honorem sanctae Mariae virginis. Officium quotidianis diebus. Ad vesperas. Hymnus.

Sidus, Maria, splendidum, Te laudat omne saeculum, Ex qua sub mundi vespere, Sol ortus est justitiae.

Da cor tenebris eripi, Da vera luce perfrui, Quae noctem vitae veteris Novis illustret meritis.

Per te purgemur vitiis, Solvamur culpaе vinculis; Mens vulsis spinis eruta Virtutum ferat germina.

Sit tibi laus, Altissime Qui natus es ex Virgine; Sit honor ineffabili Patri sanctoque Flamini. Amen.

XLIX. Lectiones ad matutinum. Lectio prima.

Beata Dei genitrix, virgo Maria, templum Dei vivi, aula Regis aeterni, sacrarium Spiritus sancti. Tu virga de radice Jesse. Tu cedrus in Libano. Tu rosa purpurea in Jericho. Tu cypressus in monte Sion, quae singulari privilegio meritorum, sicut nescis in hominibus comparem, ita nihilominus et angelicam superas dignitatem. Cui novo et inaudito miraculo datum est ut Verbum, quod ante saecula Deus genuit, fieret filius tuus, et homo, quem tu in fine saeculi genuisti, verus atque perfectus esset Filius Dei.

O gloriosa puerpera, in qua sola reperitur fecunda virginitas, quae sic ex intemeratis visceribus Filium protulisti ut illibatae pudicitiae integritas cresceret, non libido virginalis clausulae signaculum violaret. Tibi Spiritus sanctus, dum conciperes, obumbravit, non ut ipse, quod absit, in sacratissimo utero tuo fieret pro semine sobo-

lis, sed usus est potius virtute ac potentia Creatoris. De te summus pontifex noster sui corporis hostiam sumpsit, quam in ara crucis pro totius mundi salute sacrificium obtulit. Tu lux oriens Nazareth, tu gloria Hierusalem, tu laetitia Israel, tu decus mundi, tu nobilitas populi Christiani.

O Regina mundi, scala coeli, thronus Dei, janua paradisi, audi preces pauperum, ne despicias gemitus miserorum. Inferantur a te vota nostra atque suspiria conspectui Redemptoris, ut quae nostris excluduntur meritis, per te locum apud aures divinae obtineant pietatis. Dele peccata, relaxa facinora, erige lapsos, solve compeditos. Per te succidantur vepres et germina vitiorum, praebeantur flores et ornamenta virtutum. Placa precibus Judicem, quem genuisti singulari puerperio Salvatorem, ut qui per te factus est particeps humanitatis nostrae, per te quoque nos consortes efficiat divinitatis suae. Qui cum Deo Patre, et Spiritu sancto vivit et regnat in saecula saeculorum. Amen.

Beata Dei genitrix, Nitor humani generis: Per quam de servis liberi Lucisque sumus filii.

Fac tuum nobis Filium Pia prece propitium; Quem graviter offendimus, Tu mitem redde, quaesumus.

Sit tibi laus, Altissime, Qui natus es ex Virgine: Sit honor ineffabili Patri, sanctoque Flamini. Amen.

Maria, decus hominum, Regis aeterni solium, Septem columnis edita Domus a sapientia.

Tu nos venturo Judici Commenda prece supplici: Tuis intentos laudibus Mitis cernat ac placidus.

Sit tibi laus, Altissime, Qui natus es ex Virgine: Sit honor ineffabili Patri, sanctoque Flamini. Amen.

Maria templum Domini, Dei mater et hominis, Tunc vere Virgo virginum, Cum peperisti Filium.

Da nobis hunc in fervido Mentis gestare gremio; Ex tua carne genitus, Nostris regnet in sensibus.

Sit tibi laus, Altissime, Qui natus es ex Virgine: Sit honor ineffabili Patri, sanctoque Flamini. Amen.

O singularis femina, Sola Virgo puerpera, Praeclara vitae janua, Qua coeli patent atria.

Tu nos culparum nexibus, Sacris absolve precibus: Tua promentes merita Ad coeli transfer praemia.

Sit tibi laus, Altissime, Qui natus es ex Virgine; Sit honor ineffabili Patri, sanctoque Flamini. Amen.

Maria, Virgo regia, David stirpe progenita, Non tam paterna nobilis Quam dignitate sobolis.

Tu, nos avulsos veteri, Complanta novo germi; Per te sit genus hominum Regale sacerdotium.

Sit tibi laus, Altissime, Qui natus es ex Virgine; Sit honor ineffabili Patri, sanctoque Flamini. Amen.

Deus, qui Filium tuum ad nos per Virginem dignatus es mittere, da nobis ad te, suffragantibus

ejusdem B. Mariae precibus, jugiter festinare. Per eundem Dominum.

Deus, qui humanae substantiae veritatem de virginalis uteri materia suscepisti, da nobis beatæ Genitricis tuæ precibus ita degenerem exuere vetustatem, ut te novæ generationis induamus Auctorem. Qui cum Patre.

Concede nos, quaesumus, omnipotens Deus, B. Mariae semper Virginis precibus sublevari, per cujus ineffabilem partum procurasti salutis humanae remedium. Per Dominum.

LX. Alia.

Deus, qui vitiatæ stirpis originem per virginalis uteri reparas dignitatem, concede propitius, ut quos proprii reatus moles gravat, intercessio beatæ Dei Genitricis attollat. Per Dominum.

LXI. Rhythmus de S. Maria virgine.

O genitrix æterni, Virgo Maria, Verbi, Quæ vox, quæ lingua carnis Par erit tuæ laudis?

Tu nova maris stella, Celsa poli fenestra, Scala quæ coelum terris, Jungis ima supernis.

Immensum concepisti Parentem peperisti. Fit Factor et factura, Creans et creatura.

Quem mundus ferre nequit Totum vulva concepit; Quo circuitur æther, Puellæ clausit venter.

Servi forma indutus, Divina non exutus, Suscepit quidem tua, Sed non amisit sua.

Oritur ortus rerum, Fit antiquus dierum; Orbis origo coepit, Factus ex his quæ fecit.

Conceptus fecundavit, Natus non violavit, Intravit et exivit, Sed clausam dereliquit.

Tu Aaron es virga, Fecunda, licet sicca, Quæ germen protulisti, Sed Virgo permansisti

Te rubus praelucebat, Qui ardens non ardebat:
Quae sine aestu mentis Fructum dedisti ventris.

Et ante partum Virgo, Sed post virginum Virgo;
Crevit in ortu prolis Integritas pudoris.

Est angelorum cibus Tuo lacte nutritus; Qui
mari praebet undas Papillae sugit guttas.

Geris in sinu prolem Qui terrae librat molem;
Foves a quo foveris, Servas a quo tueris.

Blandire, Mater, charo, Qui te creavit, Nato;
Oscula grata fige, Fasciis membra cinge.

Amplectere coelestem, Quem genuisti Regem,
Cui servit sol et luna, Et omnis creatura.

Chori virtutum tremunt Quem viles panni te-
gunt: Pavet coelum et terra Quem bajulat puella.

Vagit in sinu matris, Regnat in throno Patris:
Legem matris observat, Mundi jura gubernat.

Tu fontis fons viventis Oriens orientis; Liber
ille signatus Victori viro datus.

Tu porta templi clausa, Superni Regis aula;
Aerarium talenti, Per quod sumus redempti.

Hortus deliciarum Odor suavitatum; Tu ager
ille plenus, Cui benedixit Deus.

Ex te botrus egressus, Qui, crucis praelo pres-
sus, Vino rigat arentes Sancti Spiritus mentes.

Es et terra coelestis Ferax lactis et mellis: Ex
qua Veritas orta Tollit errorum dogma.

Arcem nobilitatis De prolis stirpe trahis. Filia
quidem regum, Sed Mater Regis regum.

Salve, jam Virgo feta, Ave, gratia plena: No-
strum ave digneris, Ut illud Gabrielis.

Ille, dum te salutat, Evae nomen commutat;
Reduc nos, Virgo sancta, Unde est nequam lapsa.

Tu solve quod debemus Averte quod timemus,
Impetra quod optamus, Perfice quod speramus.

Sit laus Trinitati, Sit decus Unitati, Cui lex et
ordo rerum Per omne patet aevum. Amen.

LXI. Rhythmus de eadem sanctissima Virgine.

Quis est hic qui pulsat ad ostium, Noctis
rumpens somnum? Me vocat, o virginum pul-
cherrima, Soror, conjux, gemma splendidissima!
Cito surgens aperi, dulcissima.

Ego sum summi Regis Filius, Primus, et novis-
simus; Qui de coelis in has veni tenebras, Liberare
captivorum animas; Passus mortem et multas
injurias.

Mox ego dereliqui lectulum, Cucurri ad pessu-
lum: Ut dilecto tota domus pateat, Et mens mea
plenissime videat, Quem videre maxime deside-
rat.

At ille jam inde transierat, Ostium reliquerat.
Quid ergo, miserrima, quid facerem? Lacryman-
do sum secuta juvenem, Manus cujus plasmave-
runt hominem.

Vigiles urbis invenerunt me, Exspoliaverunt
me, Abstulerunt et dederunt pallium, Cantave-
runt mihi novum canticum, Quo in Regis inducar
palatium. Amen.

LXIII. Rhythmus super salutatione angelica.

Ave, David filia, sancta mundo nata, Virgo
prudens, sobria, Joseph desponsata, Ad salutem
omnium in exemplum data, Supernorum civium
consors jam probata.

Maria, miseria per te terminatur Et misericor-
dia per te revocatur; Per te navigantibus stella

maris datur, Lumen viae panditur, portus demonstratur.

Gratia te reddidit cunctis gratiosam, Te vestivit lilio, sparsit in te rosam, Te virtutum floribus fecit speciosam, Intus et exterius totam luminosam.

Plena medicamine, abundas unguentis, Terge sordes criminum, plagam sana mentis Hujus tui supplicis in te confidentis, Et hos sacros rhythmos coram te psallentis.

Dominus Rex omnium ex te sibi fecit Cellam pigmentariam, quam cunctis praefecit: In qua miras species Salvator confecit, Quibus omnes dulciter electos refecit.

Tecum tota Trinitas facit mansionem, 24 Pater, Verbum, Spiritus fixit sessionem; Propter quod nunc largius ad devotionem Teipsam fidelibus praebes lectionem.

Benedicta, benedic te benedicentes, Fac in tuis laudibus sint proficientes; Infige dulcedinem in tuorum mentes, Ut in bonis actibus semper sint ferventes.

Tu in mulieribus optima figura, Quae Regis es gloriae Mater, Virgo pura, Quo probaris dignior omni creatura Hoc agente Domino singulari cura.

Et benedictus Deus, qui cuncta creavit Qui matris in utero te sanctificavit; Benedictus filius, quem tuus portavit Virginalis uterus, quem ipse formavit.

Fructus tuus, domina, fructus est coelorum, Quo pascuntur angeli, coetusque sanctorum: Christi meditatio cibus est eorum Qui per viam ambulant ejus mandatorum.

Ventris habitaculum Rex regum intravit Cujus tabernaculum sibi dedicavit: Condens ibi gladium, per quem hostem stravit, Et manna dulcissimum, quo fideles pavit.

Tui sapor germinis nostrum est solamen: Per te vitae sumpsimus aeternae libamen, Quam det nobis Dominus per tuum juvamen, Qui vivit in saecula saeculorum. Amen.

O miseratrix, o dominatrix, praecipe dictu, Ne devastemur, ne lapidemur grandinis ictu. Est tibi latus pontificatus, mater ab aevo; Ergo precamur, ne moriamur turbine saevo.

Turbida leni, daque sereni temporis usum: Redde serenum sidus amoenum, nube reclusum. Virgo, rogamus, ne pereamus peste, vel ira; Tetra diescant, atque quiescant fulgura dira.

Scala, thronusque Dei, nitor orbis, janua coeli Mater, ave Christi, scala thronusque Dei; Tu nova stella maris, qua lux est reddita terris Ortus et es solis, tu nova stella maris. Concipis absque viro, tu sola puerpera Virgo, Quae Verbum verbo concipis absque viro. Tartara quod metuunt, tellus pavet, astra verentur, Pectoris antra ferunt, tartari quod metuunt. Virgine vita redit homini, quem virgo peremit; Mors nece victa perit, Virgine vita redit. Tu super astra leva, petimus, quod subruit Eva; Illa gravat culpa, tu super astra leva. Gloria summa Patri, genitae sit gloria Proli, Flamine cum parili, gloria summa Patri. Amen.

Deus, qui antiquis patribus novae gratiae mysterium revelasti, praesta, quaesumus, ut Ecclesia tua Danielis foveatur auxiliis, cujus prophetis est aedificata doctrinis. Per Dominum.

Deus, qui per utriusque Testamenti patres unius Ecclesiae tuae fundamenta constituis, da nobis B. Danielis patrocínio protegi, cujus sumus mysticis revelationibus salubriter instituti. Per Dominum.

Deus, qui Susannam per B. Danielis iudicium liberasti, haec munera propitius respice, atque ejus precibus venerandis ab omni nos adversitate defende. Per Dominum.

Deus, qui per Habacuc prophetam B. Danieli prandium destinasti, ipso interveniente, concede ut quae de coelesti mensa percepimus sinceris mentibus illibata servemus. Per Dominum.

Praevia materno Verbum vox sentit in alvo.

Sperne maris navem, coeli, Petre, suscipe clavem; Fluctibus et spretis, portum mihi redde quietis

LXXII. De S. Petro apostolo hymnus.

Senatus apostolici Princeps et praeco Domini, Pastor prime fidelium, Custodi gregem creditum.

Per pascua virentia, Nos verbi fruge recrea: Refectas oves praevis Caulis infer coelestibus.

Supernae claves januae Tibi, Petre, sunt traditae, Tuisque patent legibus Terrena cum coelestibus.

Tu petram verae fidei, Tu basim aedificii Fundas, in qua catholica Fixa surgit Ecclesia.

Umbra tua, dum graderis, Fit medicina languidis; Textrinis usa vestium Sprevit Tabithae feretrum.

Catena vinctum gemina Virtus solvit angelica, Veste sumpta cum caligis Patescunt fores carceris.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit
utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

LXXIII. De S. Paulo apostolo.

Mellifluis omnem Paulus rigat imbribus or-
bem.

26 LXXIV. De S. Paulo apostolo. Hymnus.

Paule, doctor egregie, Tuba clangens Eccle-
siae, Nubes volans ac tonitrum Per amplum
mundi circulum.

Nobis potenter intona Ruraque cordis irriga;
Coelestis imbre gratiae Mentis virescant aridae.

O magnum Pauli meritum, Coelum conscen-
dit tertium, Audit verba mysterii, Quae nullis
audet eloqui.

Dum Verbi spargit semina, Seges surgit uber-
rima; Sic coeli replent horreum Bonorum fruges
operum.

Micantis more lampadis, Perfundit orbem ra-
diis, Fugat errorum tenebras, Ut sola regnet
veritas.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit
utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

LXXV. De S. Andrea apostolo. Hymnus.

Captator olim piscium, Jam nunc piscator
hominum, Tuis Andrea retibus Mundi nos rape
fluctibus.

Germanus Petri corpore, Nec mortis dispar
ordine: Quos una caro genuit, Crux coelo fratres
edidit.

O germen vere nobile! O par corona gloriae!
Ecclesiae patres pii, Crucis sunt aequae filii.

Ad Jesum fratri praevis, Indexque vitae stren-
uus, Et nobis esto miseris Beati dux itineris.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit
utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

LXXVI. Divisio.

Andreae festum colitur, Lux clara piis oritur,
Per quem tenebras deserunt, Ad verum lumen
redeunt.

Aegeas in apostolum Minaci frendet spiritu:
Per quem Achaiae populum Cernit ire post Domi-
num.

Nescit minas pavescere, Nequit tormentis ce-
dere, Flammantis ardor fidei Non sentit vim
supplicii.

Crucis vinctus patibulo, Laetus pendebat bi-
duo: In ipsa morte positi Vitae manat eloquium.

27 Luce delapsa coelitus Repente circumfun-
ditur, Qui sic obire meruit Lucis Auctorem petiit.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit
utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

LXXVII. De S. Joanne apost. et evang. Hymnus.
Ad vespas.

Virginis virgo venerande custos, Magnus ae-
terni logotheta Verbi, Dele servorum facinus
tuorum, Sancte Joannes.

Tu patrem carnis subito relinquis, Sicque coe-
lestem sequeris Parentem, Piscibus spretis homi-
num juberis Claudere turbam.

Fonte prorumpens fluvius perenni Curris
arentis satiator orbis, Hausit ex pleno modo quod
propinat Pectore pectus.

Tu decus mundi, jubar atque coeli, Impetra
nostris veniam ruinis: Da sacramentum penetra-
re summum, Quod docuisti.

Patris arcanum speculando Verbum, Tollis errorem fidei per orbem, Nos ad aeternam speciem fruendam, Dux bone, transfer.

Laus honor Patri, parilique Proli, Una majestas, eadem potestas, Cum quibus sanctus simul implet omnem Spiritus orbem. Amen.

LXXVIII. Ad nocturnum

Fidelis plebs cum angelis Festivis plaumat gaudiis, Nativitati Domini Occurrit laus apostoli.

Dilectus hic prae caeteris, Apud Magistrum tenuit Ob virginale meritum Amoris privilegium.

Hausit ex Christi pectore Fluente sapientiae: Hinc arva cordis irrigat, Et Verbum Patris insonat.

Huic in cruce positus Matrem commendat Dominus, Fit mater Virgo virgini, Quem fovet vice filii.

Te pronis, alme, cordibus, Coeli senator, poscimus, Da Verbi vultum cernere, Quo verbum doces credere.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

LXXIX. Ad laudes.

Magna Joannis merita Sancta promat Ecclesia, Quam tenebris evacuat, Vitae verbis irradiat.

Hujus cor in sublimibus Sanctis suspendit Spiritus, Ut profunde latentia Cernat alta mysteria.

Et illa felix aquila Ad escam volat avida. Quae coeli cives vegetat, Et nos in via recreat.

Hic in choro tot millium Primatum tenet virginum; Fit Agno sic pedissequus, Ut matris individuus.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

LXXX. Missa in festo S. Bartholomaei apostoli.
Oratio.

Deus, qui Ecclesiam tuam in apostolicis voluisti consistere fundamentis, da nobis, quaesumus, B. Bartholomaei precibus et in recta fide persistere, et piis semper operibus abundare. Per Dominum.

LXXXI.

Precibus B. Bartholomaei apostoli tui, Domine, quaesumus, hoc tibi munus oblatum vitale nobis perfice sacramentum. Per.

LXXXII.

Quaesumus, omnipotens Deus, ut donum coeleste, quod sumpsimus, intercedente B. Bartholomaeo apostolo tuo, non nobis ad iudicium, sed ad salutis aeternae proveniat incrementum. Per.

LXXXIII.

Da, quaesumus, Ecclesiae tuae, misericors Deus, ut quae B. Bartholomaei apostoli tui est aedificata doctrinis, ejus etiam continuis protegatur auxiliis. Per Dominum.

LXXXIV.

Concede, quaesumus, omnipotens Deus, ut Ecclesia tua B. Bartholomaei apostoli gaudeat suffulta praesidiis, cujus etiam magnificis informatur exemplis. Per.

LXXXV

Quaesumus, omnipotens Deus, ut B. Bartholomaei apostoli tui nunquam nobis desit auxilium, cujus quotidie non cessamus venerabilem honorare triumphum. Per.

LXXXVI. Missa in translatione S. Matthaei apostoli. Oratio.

Deus, cujus nutu per diversa terrarum loca ipsa quoque sanctorum corpora disponuntur, tribue, quaesumus, ut qui B. Matthaei apostoli tui translationem colimus, ipsi etiam a pravitate nostra ad pie vivendi rectitudinem transferamur. Per.

LXXXVII.

Haec hostia, quaesumus, Domine, vincula nostri reatus absolvat, et intercedente B. Matthaeo apostolo tuo donum nobis gratiae coelestis acquirat. Per.

LXXXVIII.

Praesta, quaesumus, omnipotens Deus, ut qui coelestia dona percepimus, intercedente B. Matthaeo apostolo tuo, per haec ad aeternae refectio-
nis esuriem provocemur. Per.

LXXXIX. Missa de S. Barnaba apostolo. Oratio.

Deus, qui B. Barnabam apostolis tuis in praedicatione sociasti, ad ejus nos, quaesumus, tribue pervenire consortium, cujus gloriosum gaude-
mus celebrare triumphum. Per.

XC.

Oblata munera, quaesumus, Domine, tua benedictione sanctifica, quae te, donante, illa nos flamma tuae dilectionis accendat, per quam B. Barnabas omnia sui corporis tormenta devicit. Per.

XCI. Postcommunio.

Coelestis mensae dapibus recreati, quaesumus, omnipotens Deus, ut, intercedente B. Barnaba apostolo tuo, quod ore percepimus sincera mente servemus. Per.

XCII. Oratio ad vespas.

Deus, qui B. Barnabae apostolo tuo post adustae carnis incendia coelestis gloriae refrigerium tribuisti, aestus in nobis, quaesumus, passionum carnalium reprime, et corda nostra gratiae tuae rore perfunde. Per.

XCIII. Versus de gestis apostolorum.

Continet hoc corpus Christus, quos lumina pandit Sal mundi pariter esse sacrata Dei.

Omnia falsorum, per quos, figmenta deorum, Ecclesia fulget, diruta valde jacent.

Elegit mundo Dominus, quos ante Creator Saecula praenoscens esse Dei Soboles.

Pectora replevit quorum pia Spiritus almus Dans variis linguis alta tonare Dei.

Transferri montes, solvendi jure ligandi Terris, ac tribuit his pietate polis.

Istorum imperio fugiunt daemonia saeva, Corpora functorum vel rediviva vigent.

Mentibus his sacris dans intima cernere cordis Coelitus et fieri mira patrante Deo.

Hos vocitant coelos, vates, nubesque volantes, Arida qui sancto dogmate corda rigant.

Languores varios depellunt famine solo Corporis; ast animae per pietatis opem.

Lector apostolicas bene prudens perlege palmas, Credere ne dubites quas tenet alma fides.

Istorum fines nescit, qui negligit istos, Qualiter aetherea regna beata tenent.

Coetus apostolicus Domini praecepta sequendo, Per fidei dogma clarus in orbe nitet.

Hic codex retinet Petrum, Paulumque beatos,
Et geminos Jacobos, Bartholomaeumque Thomam,
Andream sanctum, Simonem, Thadaeumque Philippum,
Evangelistas quatuor et proceres,
Matthiam, pariter Barnabam regia vasa.

.....

Hi lapides nitidi fulgent in stemmate Christi,
Climata per mundi quos venerare licet.

Una fides tenuit, quos nunc tenet alma corona,
Una quidem Christo gloria semper habet.

Martyriale decus, confessorumque beatum Ex his incipiunt virgineusque pudor.

Christicolae cuncti hos semper celebrate patronos
Tempore solemni, voce canente Deo.

Cum quibus adveniens Judex in limine saeculi
Reddere laeta bonis, tristia rite malis, Omnipotens
Dominus donet consortia nobis Omnibus in sanctis
luce perenne frui.

XCIV. Unde supra.

Spiritus alme, veni, perflato dindyma nostro,
Ad nostrum votum, Spiritus alme, veni. Templam
dicata tibi valeam quo extollere digne, Laudibus
exaltem templam dicata tibi. Quae sine fine tenent
coelorum gaudia celsa, Gloria cum meritis quae
sine fine tenent. Ore Dei sobolem prophetarum

rite prophetae, Promit apostolicus ore Dei sobolem. Virginis hic genitus purgavit crimina mundi, Tartara contrivit Virginis hic genitus. Damna poli Dominus restaurat mire perempta, Sanguine restituit damna poli Dominus. Rex pius ipse pios praecepit mergere lymphis; Vexit ad alta poli Rex pius ipse pios. Semina parva Sator cumulavit fructibus amplis, Centuplicare dedit semina parva Sator. Effera corda nitent istorum famine sanctorum, Per varios flores effera corda nitent. Lilia mista rosis violaeque per . . . flagrant, Sancta renitent lilia mista rosis. Aurea regna poli dispensat Christus ubique, Discipulis tribuit aurea regna poli. Primitus alma fides per Petrum clarior exstat, Ejus odore nitet primitus alma fides. Roma beata, nites, Petri de corpore sancti, Dogmate quoque suo, Roma beata, nites. Ampla tropaea crucis pro Christo pertulit ille, Vertice versus abit ampla tropaea crucis. Splendet ubique potens Paulus, mirabilis actor, Abscissus capite splendet, ubique potens. O veneranda nimis Petri Paulique decore, Romula, quos retines, o veneranda nimis Facta salutis agens Jacobus per cuncta necatur, Galliciae recubans, facta salutis agens. Idola caeca colens . . . Armenia nec non Vertitur ad Christum idola caeca colens. Excoriate, nites in mundo, Bartholomaeae, Vertice praecisus, excoriate, nites. Optima gesta canens Macedonia, rite Matthaeus, In Persis passus, optima gesta canens. In cruce, Petre, tuus Germanus praedicat orbem, Achaiam salvans in cruce, Petre, tuus. Eripit ille Simon crucifixus famine Salens, Aegyptum simul eripit ille Simon. Millia multa

virum Thaddaeus contulit ardens, Pontus et Armenia millia multa virum. Dogmata multa tulit Thomas transfossus in orbe, Persis et Medis dogmata multa tulit. Se super astra ferens purgavit schisma, Joannes, Quem tenet Ephesius se super astra ferens. Tactus amore Dei lapidatur nempe Philippus, Cum vertit Gallos, tactus amore Dei. Jacobe, ecce nites, Domini sanctissime frater, Praecipitatus abis, Jacobe, ecce nites, Inter apostolicos numeraris sorte, Matthia, Judaeam salvans inter apostolicos. Uritur igne Dei Barnabas, dogmata damnat, Dumque crematus obit, uritur igne Dei. Quam speciose micas, Alexandria, sanguine Marci, Constantina simul, quam speciose micas! Te renitendo nitet fulgens Bithinia, Luca, Urbs quoque regalis te renitendo nitet. Carmina parva dedit famulus pro munere supplex, Parvus, iners, tenuis, carmina parva dedit. Numen, apostolicum dignanter suscipe munus, Vota precesque pias Numen, apostolicum.

XCV. Rhythmus de S. Vincentio martyre.

Coelum, terra, pontus, aethra, Pariter elementa Cuncta promant triumphalem Summi Regis gloriam.

Qui leonis rugientis. Rabiem per robustum Bellatorem, mox victorem Conculcavit Vincetium.

Ille nempe Daciani Sprevit iram judicis, Truces minas et furorem, Ceu susurros culicis:

Vincla, flagra, carcerales Tenebras, ipsae plagae vulnerantur: Mortes mortibus adduntur; Sed domus supra firmam fixa petram Nequit sterni ventorum, vel flaminum.

Fame corpus maceratum Cernitur velut epulis
Nutritum sumptuosis, Ac cibis regalibus

Angelorum quippe cibus Reficit ventrem men-
tis Se quaerentis, quae nil sitit Praeter Deum, vel
esurit.

Saevit, fremit, efferatur Mox cruenta bestia;
Fervet, frendet, movet cuncta Tormentorum ge-
nera:

Ferrum, ignes, testulas, equuleum, Torquet,
torret, et compages Dividit articulorum, Impri-
mit ignitarum laminarum Sectis membris caecus
furor cauterium.

Christi miles premit vires Viribus cordis, et
igne Carnis ignes exstinguebat, Sancto plenus
Spiritu.

Caesus flagris, fossus plagis Jubilat, desides
horret Tortores, solam timet Levitatem carnifi-
cum.

Bella fremunt, hostes caedunt, Haec est lex
victoriae; Pugna surgit, palma crescit, Et coronae
gloria.

Clarus Christi triumphator, Curiam sum-
mi coeli purpuratus Introivit, comitatus niveo
Splendorum angelorum Dulce carmen modu-
lante collegio.

Mox in latos corpus agros Jacitur insepultum,
Pavent canes, tremunt aves Propius accedere.

Cives, arvum fert thesaurum nobilem: Non
praedones, non latrones, ut occultent, Valent il-
lud effodere.

Nam vesanus Dacianus Suit hunc herunculo,
Velut in parricidali Reum claudat culco, Et mari-
nis jubet mergi fluctibus:

Nequit pontus sacrum pondus cohibere, Sed
ad littus coelitus gubernatum deportatur, Et fe-
stinus praevenit velox remiges

Nunc serenum victor coelum, O beate corona-
te, Post triumphum Martyr invictissime.

In aeterni luce regni Radians lapis vivus, Cla-
rum sidus cum ignitis Angelorum agminibus.

Post sudorem et laborem, Post peractum sta-
dium, Tribuente justo Rege, Fert promissum bra-
vium.

Trabeatus stola candidissima Solis ardor,
lunae candor Tuae cedunt claritati; Omnia supe-
rantur, Quae mirandum sui praebent In hoc orbe
spectaculum.

Rector coeli, Nate Dei, petimus, Leva mersos,
solve nexos, Magni sancti meritis Vincentii.

Tu quos multae praemunt culpaе suscita, Fige
nostra sursum corda, Quo nil ament praeter coe-
lestia.

Da terrenis in extremis Coeli celsa scandere,
Quos misertus redemisti Pretioso sanguine, Qui
per aevum jura rerum ordinas.

Rex immensus et aeternus, Cujus nutum
cuncta tremunt condita, Qui cum Patre, Spiritu-
que sancto Regnas infinita per saecula. Amen.

XCVI. De S. Vitale martyre. Hymnus ad laudes.

Insigne decus martyrum, Astrum Vitalis au-
reum Per gloriam certaminis Urbem perfundit
radiis.

Ense praecinctus fidei, Christi succurrit militi:
Dum lapso manum porrigit, Hostem calcare do-
cuit.

Equuleo suspenditur, Sed poena parvipenditur,
Amoris ardor intimi Non sentit vim supplicii.

Terrae mersus infoditur, Sed super astra tollitur:
Obruitur ruderibus, Radiat in coelestibus.

Nos, martyr invictissime, Da post ruinam vincere,
Digneque post victoriam Ad coeli transfer gloriam.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit
utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

XCVII. In festivitate S. Anthimi. Hymnus.

Insigne decus martyrum Laus nostra promat
Anthimum, Cujus testantur omnia Elementa victoriam.

Furores calcat principum, Manus ridet carnificum,
Fundatae robur fidei Non quassat vis supplicii.

Post carcerum custodias, Post verberum victorias,
Saxo vinctus suspenditur Et sic in fluctus mergitur.

Sed o felicem naufragum! Mox clarum cernit
angelum, Deponit praesto vinculum, Liber redit hospitium.

CAPUT C

aesus interiit, Sed victor astra petiit; Dum mortis fert atrociam, Vitae mercatur gloriam.

Magnis votorum laudibus Dignus est martyr
Anthimus, Qui signis et mirificis Tot claruit prodigiis.

Hic Piniani languidam Carnem, simul et animam,
Cunctis morborum nexibus Sacris absolvit precibus.

Vesana daemon furia Quemdam vexat in vulnera; Pacis hostis expellitur, Sic mens pacata redditur.

Te, martyr alme, poscimus Cordis orisque vobiscum, Ut nos tremendo Judici Commendes prece supplici.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

XCVIII. In solemnitate S. Ursicini. Hymnus.

Dulce martyr eximius Festum praebet Ursicinus, Quo victus victor exstitit, Et clarus astra petiit.

Nam poenas post horrificas Carnis pavet infirmitas, Sed mox ad cor revertitur, Et laetus in se caeditur:

Dignae raptor erubuit Rapinae cum succubuit, Et hoste lapso perdidit, Qui stanti vulnus intulit.

Et nos inter certamina, Martyr insignis, adjuva; Da dissidentes fidere Victosque rursum vincere.

Sic, animarum medicus, Affer opem languentibus; Haustu coelestis gratiae Aegrae curantur animae.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

XCIX. Missa sanctorum septem Dormientium. Oratio. Deus, qui in beatis martyribus tuis Maximiano, Malcho, Martiniano, Dionysio, Joanne, Serapione et Constantino, futurae resurrectionis primitias suscitasti, da nobis sic a mundi perturbatione quiescere, ut ad coelestem vitam mereamur de terrae pulvere vigilare. Per.

C. Munera populi tui, quaesumus, Domine, beatorum martyrum tuorum intercessione sanctifica, ac nos etiam per haec a peccatorum maculis clementer emunda. Per.

CI. Coelestis mensae dapibus recreati, quaesumus, omnipotens Deus, ut nullis nos permittas erroribus decipi, quos per gloriosos septem martyres de beata resurrectionis gloria confirmasti. Per.

CII. De S. Apollinare episcopo et martyre. Ad vesp. responsorium.

Ait B. Petrus apostolus Apollinari discipulo suo: Eia. Vers. Surge. Vers. Ecce enim eruditus es de omnibus, quae fecit Jesus. Et perge. Vers. Multitudo enim populi illic moratur. Praedica. Vers. Constat enim apud te, quod vere sit Dei Filius. Et ne for. Vers. Hodie splendidus martyr Apollinaris victor penetravit coelum; gaudentes socii, canite: Eia.

CIII. Hymnus ad vespas.

Consul aeterni trabeate regni, Mente devota petimus, labora Curiam coeli reserare plebi, Apollinaris.

Janitor summi pius hoc olympi Annuat tanti famulis alumni, Qui tuas gaudent resonare laudes Dulcibus hymnis.

Intimis pressam tenebris Ravennam Daemonumque vanis inhiando sacris, Clarus Eois veniens ab oris Lucifer intrans.

Caecus orbatu puer Irenaei Te probat dextrum rutilare sidus, Qui patri cordis, sobolique frontis Lumina pandis.

Nil potest aegrae medicina Theclae, Nil profanorum numerus deorum; Tu cor ad coelum facis, atque laetum Tollere vultum.

Laeta Classensis monet ora civis Viribus sacrae reserata linguae, Patris aeternum reserata Verbum Verba fatentur.

Morte defunctam duplici puellam Reddis utrique miserando vitae; Flatus hinc carnem, Deus inde mentem Protinus implet.

Gloriam Patri referamus illi, Tanta qui dignis tribuit ministris, Sit decus Nato, Flaminique sancto Omne per aevum. Amen.

CIV. Ad nocturnum.

Chorus exsultet coelitum, Turba plaudat fidelium, Apollinaris passio Mundi sit exsultatio: Cum morte carnis interit.

Sancto exutus corpore, Stola vestitur gloriae, Carnis exuit ergastulum, Coeli scandit palatium.

Exsulta jam, metropolis Ravenna vere nobilis: Quod Roma in clavigero, Tu habes in discipulo.

Te, summe praesul, poscimus Cordis orisque vocibus, Ut nos venturo Judici Commendes prece supplici.

Gloria sit ingenito Patri, et Unigenito, Sancto simul Spiritui, Deo indivisibili. Amen.

Surge, accipe Spiritum sanctum, simulque pontificatum, et perge ad urbem, quae vocatur Ravenna; praedica ejusdem nomen Jesu, et ne formidaveris.

Psal. Mittat Dominus Jesus Christus angelum suum qui praeparet iter tuum, et quae postula veris annuat tibi.

Deus, qui nos per B. Apollinarem martyrem tuum atque pontificem apostolicis voluisti documentis imbuere, da nobis, quaesumus, et illa servare quae docuit, et ad hoc pertingere quod promisit. Per.

Deus, qui B. Apollinarem, pro confessione tui nominis prunis impositum, suavitatis hostiam suscepisti, da nobis, quaesumus, et pio devotionis incensum tibi semper offerre, et contriti cordis hostias immolare. Per.

Mittat Dominus noster angelum suum, qui praeparet iter tuum, et quae postulaveris annuat. Vers. Ponens Petrus manum super caput B. Apollinaris, dixit illi: Alleluia.

Obsecramus suppliciter, Christe, Patris gloria, lux mundi vera, porrige lapsis famulis dexteram, stare qua valeant contra callidi hostis certamina, favente nobis tua clementia. Vers. Deus, qui operaris cum Petro magistro meo, operare et mecum, ut clarificetur nomen tuum.

Clara nobilis praeconia Apollinaris coelica martyris laetis promant vocibus agmina. Omnis et orbis quadrua dramatum dulce melos resonant climata. Exsultet merito nimis alumna tam egregii civis Antiochia. Plaudat praecipue felix Ravenna, sacro ejus cruore purpurata. O virtus nova, vinci nescia; o turris David invictissima, cuncta pro nihilo reputans tormentorum genera! Alta viscerum ridens vulnera, dura verberum spernens stigmata, aqua refrigerat fervida membra flammis torrida. Carcerales hinc tenebras, longa ferens exsilia, famis quoque pertulit inopiam, sustinuit equulei suspendia. Catenarum

mox vincula sacra vinciunt brachia, contundere non timet os rabida cum lapide carnificis insania. Eviscerans claustra tartarea, exanimem patritii suscitavit filiam. Quis referat quot caecorum lumina, quot languida divinitus reparavit corpora? Petimus, Ecclesiae radians sidus, et lucerna pontificum nitida martyrumque gemma, Pectora nostra prece sedula vitiis emunda, virtutibus roborata, cor in astra leva, Et Christum nos cernere fac in saecula. Amen.

Dicebat B. Apollinaris vicario: Securus esto, quia manibus meis thura non ponam daemoniis, sed in Domino meo Jesu Christo incensum offeram laudis et suavitatis. Vers. Sacrificium me ipsum offero pro salute filiorum meorum, quos . . .

Sanctifica, Domine, nos venerando hoc mysterio cunctis celeberrimo, sanguine quos redemisti pius proprio; eripe, protege nos ab hoste callido, tuo forti brachio, omnia condita qui regis altissimo cum Patre rerum Domino. Acquisivi. Quapropter securus. Vers. Dirupisti, Domine, vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis. Et sua . . .

Aeterne Deus, qui apostolis tuis in assertione veritatis per omnem mundi latitudinem vicarios subrogasti; ex quibus B. Apollinari clavicularii tui discipulo tantam gratiam contulisti, ut Ecclesiam tuam supra novae fidei construeret fundamentum, et bruta corda gentilium ad tuae legis dirigeret institutum; cui etiam te donante concessum est, ut patientia ditatus simul et gloria, et horrenda poenarum tormenta contemneret, et stupendis signorum virtutibus coruscaret: decoratus itaque jure sacerdotii una cum triumpho

martyrii et semetipsum tibi hostiam suavitatis obtulit, et uberes de semine suae praedicationis exortas horreis tuis animarum fruges invexit. Per Christum Dominum.

Ego dispono vobis, sicut disposuit mihi Pater meus, regnum, ut edatis et bibatis super mensam in regno meo.

Deus, qui nobis salutis aeternae dignatus es pignus impendere, da nobis, quaesumus, intercedente B. Apollinare martyre tuo, ad ejusdem veritatis plenitudinem pervenire. Per.

De S. Ruffino martyre. Hymnus.

Magnum Ruffini meritum, Turba canat fidelium, Quo mundi victor exstitit, Et liber astra petiit.

Bellator invictissimus Praebet ora lapidibus; Sed verbis grando lapidum Non indidit silentium.

Plumbatis inde caeditur, Jamjam obisse creditur; Sed qui putatur mortuus Surgit in arma promptius.

Detruditur in clibanum Furentem flammis ignium; Caminus sed incendii Fit nemo refrigerii.

Nam flammis crepitantibus Clarus immersit angelus, Ad cujus mox imperium Perdit vires incendium.

Certat martyr egregius, Ut leo vinci nescius; Cuncta poenarum genera Mente calcat intrepida.

Saxum collo suspenditur, Sic fluctibus immergitur; Quem aqua Christo genuit, Per hanc ad ipsum pervenit.

Nunc carnis liber onere Rubro vestitur pondere, Corona plexus capite De pretioso lapide.

Te, martyr alme, petimus Mentis pronae visceribus, Nos tua solvant merita, Quos nostra gravant debita.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

De SS. Donato et Hilariano. Hymnus.

Gloriam clari canimus triumphi, Quo polum victor petiit Donatus, Compar et poenae simul et coronae, Hilarianus.

Hi velut binae radiant lucernae, Orbis et terras remonent tenebras, Dum tonant verbis, rutilantque signis Prodigiorum.

Daemones captis spoliant rapinis, Quos precum duris cruciant flagellis, Robur aegrotis, reparantque caecis Lumen utrumque.

Mensibus clauso tribus e sepulcro Prodit in fossum mulier talentum, Functa sic vivo tribuit marito, Ne moreretur.

Fragmen obtriti calicis priorem Surgit in formam, pereunte parva Parte, sed nullus liquor inde stillat, Res nova mundo.

Quaesumus, celsi procures Olympi, Nos simul vestris precibus paternis Erigat lapsos, solidetque fractos Dexterâ Christi

Laus, honor Patri, parilique Proli, Una majestas, eadem potestas, Cum quibus sanctus simul implet omnem Spiritus orbem. Amen.

Donate, sidus aureum, Martyr et proles martyrum, Sed quos ad fidem praevenis, Martyrio praecederis.

Nobis, praesul egregie, Decus et lux Ecclesiae, Tibi festa colentibus Sacris succurre precibus.

Qui das trimestri mortuae Viva verba depromere, Resuscita per Spiritum Sepultos mole criminum.

Vita, luce, et moribus Hilarianus monachus, Jure functus hospitii Fit censor et martyrii.

Vos, clarae mundi lampades, Coelique vivi lapides, Nos infelices meritis Vestris ascite prae-miis.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

De S. Donato episcopo et martyre. Sequentia.

Auratis Domini citharis Laudet, et in cymbalis Cum Tuscia Italia, Nobilis monarchia, Sanctorum domicilium Quam sacrat Aritium.

In qua lucerna praesulum, Via, forma, speculum, Donatus martyr inclytam Obtinet basilicam, Servat et Januarium Coeli sidus aureum.

39 Quem non humana studia Non linguae facundia, Digne valet extollere Pro merito gloriae. Nam quae perferre potuit, Quis referre poterit?

Caminum per continuum Vaporatur triduum, Ut quo crematur longius, Cremet post velocius; Hunc martyr dum ingreditur Nec capillus laeditur.

Solante mox angelico Gaudet contubernio; Dum globi strident ignei Crescit ardor fidei: Sic flamma desiderii Perit vis incendii.

Victor ab igne trahitur, Ad tribunal rapitur, Consulitur, impetitur, Eadem vox redditur; Nam fixa super stabilem Domus viget lapidem.

Cum caro poenis cingitur, Mens in astra figitur, Tormenta reddunt levia Visa illic praemia. Sic poenas mille mortium Dulce credit otium.

Saevae manus carnificum Nervos vellunt viscerum, Compages laxa solvitur, Postquam nexus tollitur Fit diversus exitus, Multiplex interitus.

Hinc traditur ferocibus Belluarum morsibus; Ferae sed indomabilem Reponentes rabiem, Dimissa colla coelitus Sacris flectunt precibus.

O Lucifer Hesperiae, O decus Ecclesiae, Quis tua possit omnia Promere praeconia? Non hoc implere nitimur, Sed gaudendo vincimur.

Te pronis ergo mentibus Supplicantes petimus, Nos culpaе nostrae debitis Tuis solve meritis, Et electorum coetibus Sacris junge precibus.

Sit laus Patri ingenito, Sit decus Unigenito, Sit utriusque parili Decus omne Flamini: Cujus una potentia Cuncta regit saecula. Amen.

CXXII. De S. Fidele martyre. Hymnus.

Magna Fidelis merita Sancta promit Ecclesia, Qui morte mortem perdidit, Et victor astra petiit.

Abjecto carnis onere 40 Stola vestitur gloriae, Tersis ab ore lacrymis, Veris potitur gaudiis.

Ut ense caesus moritur, Saeva tempestas oritur, Sic intentatur impiis Vindicta justī Judicis.

Quemdam ex carnificibus Malus invadit spiritus, Mox sacrae glebae jungitur, Dira pestis excluditur.

Cordis, orisque precibus Te, martyr alme, petimus, Nos tua per vestigia Ad vitae ducas praemia.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

CXXIII. De S. Gregorio papa. Hymnus.

Anglorum jam apostolus, Nunc angelorum socius, Ut tunc, Gregori, gentibus, Succurre jam credentibus.

Tu largas opum copias, Omnemque mundi gloriam Spernis, ut inops inopem Jesum sequaris principem.

Videtur egens naufragus, Dum stipem petit angelus, Tu munus jam post geminum Praebes et vas argenteum.

Ex hoc te Christus tempore Suae praefert Ecclesiae, Sic Petri gradum percipis, Cujus et normam sequeris.

O pontifex egregie, Lux et decus Ecclesiae, Non sinas in periculis, Quos tot mandatis instruis.

Mella cor obdulcantia Tua distillant labia, Flammulam vim aromatum Tuum vincit eloquium.

Scripturae sacrae mystica Mire solvis aenigmata, Theorica mysteria Te docet ipsa Veritas.

Tu nactus apostolicam Vicem, simul et gloriam, Nos solve culpa nexibus, Redde polorum sedibus.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

CXXIV. De S. Benedicto abbate. Hymnus, ad vespas.

Gemma coelestis pretiosa Regis, Norma justorum, via monachorum, Nos ab immundi, Benedicte, mundi Subtrahe coeno.

Tu solum spernens, cor in astra figens Cogis haeredes fieri parentes, Vas Deo plenum reparare fractum Promeruisti.

Magnus in parvis eremita membris, Vincis aetatem, superas laborem, Arcta districtae rudimenta vitae Fervidus imple.

Strage saxorum puerum sepultum, Mox ut orasti, prece suscitasti, Sensus hinc carni, caro sanitati Redditur aequae.

Jure sub blandae specie columbae Nesciam fellis animam sororis Summa stellati penetrare coeli Culmina cernis.

Ipse post, clarum referens triumphum Celsa devicto petis astra mundo; Luce flammantem radiante cellam Pallia sternunt.

Laus, honor Patri, parilique Proli Una majestas, eadem potestas, Cum quibus sanctus simul implet omnem Spiritus orbem. Amen.

CXXV. Ad nocturnum.

Signifer invictissime, Sacraeque dux militiae, Nos, Benedicte, valido Precum defende brachio.

His armis execrabilem Leonis vince rabiem, Quibus olim teterrimam Pellis ab ore merulam.

Urticae junctae vepribus, Vulnus curant vulneribus, Flammata mens divinitus Ignes exstinguit ignibus.

Crucem mittens ut lapidem, Veneni frangis calicem, Von valet mortis vasculum Vitae ferre signaculum.

Frater, quem tunc nequissimus Vagum raptabat spiritus, Dum tua virga caeditur, Stabilitati redditur.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

CXXVI. Ad laudes.

Aurora surgit aurea Festa restaurans annua, Cum Benedictus arduum Coeli scandit palatium.

Quanta in summis accipit, Qui sic in imis
claruit, Cujus micant prodigia Per ampla mundi
climata.

Ejus carentum gratia Tellus vomit cadavera,
Devotis unda liquida Sicca lambit vestigia.

Totius orbis ambitum Per Solis videt radium,
Mens in Auctore posita; Subjecta cernit omnia.

Te, Pater alme, petimus Pronae mentis visceri-
bus, Ut coelum des ascendere, Quos terram doces
spernere.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit
utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

CXXVII. Epitaphium Lodoici sancti presbyteri.

Vir Domini clauso jacet hoc Lodoicus in antro,
Cui sine carnificum fit nece martyrium. Vinum
respuerat, panem non prorsus edebat, Hebdomas
binum, sic dabat una cibum. Ordine diverso pic-
tor fuit atque sacerdos; Obtulit ex aequo munus
utrumque Deo. Lux oriens urbi, lux omni claruit
orbi Arsit et incendit, ivit et ire dedit. Ecclesiae
speculum, vivus lapis, hostia, templum, Nos pre-
cibus releva quos mala nostra gravant.

CXXVIII. In natali confessorum pontificum.
Hymnus.

Sacri pontificis annus emicat natalis, Cele-
brans plebs pia gaudeat, et laeto Resonet pectore
carmina Christo, Qui regit omnia.

Hic spernens proprii gaudia corporis Longum
sustinuit martyrium crucis, Tormentum gravius
vulnere pertulit, Qui tortor suus exstitit.

Sacrae militiae signifer inclytus Virtutum fue-
rat forma sequentibus, Accendens validis pectora
vocibus, Praeclaris quoque moribus.

Bis senos lapides pectore detulit, Bis tinctae
tunicae tegmine splenduit: Cui tintinnabula dul-
citer obstrepunt Mala punica defluunt.

Ipsius precibus, Conditor omnium, Demersos
releva pondere criminum Cui laus, imperium,
summaque gloria Sit per omnia saecula. Amen.

CXXIX. Ad laudes.

Christe sanctorum gloria, Certantium victo-
ria, Nos confessoris precibus Culparum solve
nexibus.

Fac nos imitabilia Ejus sequi vestigia, Tu sis
commune praemium, Qui factus es et pretium.

Nam hic in imo positus Celsis praestabat mo-
ribus, Humilis erat ordine, Claro sublimis opere.

Intenta mens coelestibus Mundanos horret
strepitus, Nil jam delectat anxiam, Quod non
ducit ad patriam.

Accensus illuc spiritus Totis anhelat nisibus,
Jam cernit in aenigmate Lumen inaccessibile.

Sit Patri laus ingenito, Sit decus Unigenito, Sit
utriusque parili Majestas summa Flamini. Amen.

CXXX. De omnibus sanctis. Versus . Edidit no-
mina eorum in mundo sortitos, Quorum imbuit
per singula bimos trimosque, Hos pariter saeculi
doctrina medelam, Nec non divina praestaverat
gratia gratis; Utque possint febris putres explo-
dere pestes Atque salutiferam morbis impendere
curam, Artubus horrendas pellentes corpora des.
Et mutos, claudos, surdosque repertos, Luscus,
ac strambos, qui saevis verba loquelis Fantes cor-
rumpunt, et quidquid debile fertur, Coelitus in-
staurant Christo donante salutem; Sicque lucem
carnis trudunt medicamine spurcae. Nec tamen

eximio virtutum munere dites; Auri fallentis gestant marsupia farsas, Et loculos nummi calcant, ut tetra venena, Omnia donante gratis pro stirpe superna. Princeps interea mundi, qui sceptragebat, Martyres edictis multabat trucibus atrox. Tum sanctos pelagi gurgite mersebat fratres In pontum, fretos virtute Tonantis, Algidas et vitreis mitescunt aequora frustis, Dum dicto citius sanctos ad littora vectant. Sic compressa salis sacra virtute potestas, Turgida fluctivagis sopivit caerula campis, Dexterâ dum Patris portum patefecit immundus, Impius id quod cernens vexilla tropaei, Altera Gorgoneis molitur damna venenis; Nam truculenta ferox flammâ pabula teret, Et sacramentorum fornacem fomite farcit, In quam fragrantem sacros detrudere jussit, Ut rogos insontes prunarum torre cremaret Artus, quos dudum turgescens gurgite pontus Mergere nequibat limpharum fluctibus atris. Sic facula flammâ fornacis fomite friget Ut miles Christi neglecto turbine flammâ Redderet ingentes pro vita sospite grates; Ceu Salamandra rogis solet insultare focorum, Quamvis congerie glomerentur forte rogorum, Tunc crucis in patulum coguntur scandere robur, Atque pharetrarum densas sufferre sagittas. Mox Sator aeternus, qui sancto jure triumphat, Spicula tortorum confregit dira reorum. Exin martyrii sumpseruntserta cruenta Ad convexa poli migrantes culmina celsi.

CXXXI. De annuntiatione Virginis. Ecce parat clausam Regi praenuntius aulam.

CXXXII. De nativitate Domini. Natus ab aeterno prodit de Virginis alvo.

CXXXIII. De coena Domini. Qui caput est justis vestigia tergit alumnis. Quod vetuit [f. voluit] parti, Petrus vult solvere toti.

CXXXIV. De baptismo Domini. En fluvius fontem; mundum lavat unda lavantem: Ablue, Jordanis, a quo magis ipse lavaris.

CXXXV. De S. Joanne Baptista. Praevia mater-
na Verbum vox sentit in alvo.

CXXXVI. De oblatione Domini. Nunc capitur coelis Simeon quem stringit in ulnis.

CXXXVII. Ubi pueri dicunt: Hosanna. Astra, polus, terra metuunt, quem portat asella: Voce Deo magna coetus depromit Hosanna.

CXXXVIII. Transfiguratio Domini. Hic Deus ostendit quod carnis tegmine clausit.

CXXXIX. Dominus dicit discipulis suis: Vigilate. Quos sopor oppressit vigillum Rex surgere jussit.

CXL. Ubi Judas Dominum tradit. Falsa ferox blando lupo oscula porrigit Agno.

CXLI. De patena. Esum perpetuae pariunt haec fercula vitae.

CXLII. Ubi Christus rogat Patrem. Patrem, Christe, rogas, cum quo simul omnia donas.

CXLIII. De ascensione Domini. Ima Deus petiit, sed non excelsa reliquit: Est ibi quo tendit; permanet unde venit.

CXLIV. Ubi Spiritus sanctus descendit super apostolos. Ignit apostolicum linguarum flamma senatum, Germinat et varias quasi vox fecunda loquelas.

CXLV. De S. Petro. Sperne maris navem, coeli,
Petre, suscipe clavem; Fluctibus et spretis portum
mihi redde quietis.

CXLVI. De S. Paulo. Mellifluis omnem Paulus
rigat imbribus orbem.

CXLVII. De illo qui moratur in odio. Qui manet
in tenebris, nescit vestigia pacis; Collyrium rele-
vet, cum te glaucoma perurget. Acre suave creat,
tegmen male tecta revelat; Nox reparat lucem,
dolor aufert saepe dolorem.

CXLVIII. De illo qui placet duobus inimicis.
Dum placet utrique, perdit Metecus utrumque.

CXLIX. De Hildebrando. Vivere vis Romae,
clara depromito voce: Plus Domino papae quam
domno pareo papae.

CL. De eodem Hildebrando. Qui rabiem tygri-
dum domat ora cruenta leonum Te nunc usque
lupum mihi mitem vertat in agnum.

CLI. De illo qui omnia timet, vel nihil timet.

Nil metuens, et cuncta timens, ridendus uter-
que: Hic tumet, ille jacet, medius discrimine
pollet.

CLII. De virga Moysi. Virga vorat magicos in se
reparanda chelydros.

CLIII. De arca Noe. Arca dat Ecclesiam; bap-
tismatis unda figuram.

Quod melius est ut scribaris rex in ferro, quam
servus in auro. Elige Rex ferro quam scribi servus
in auro; Clarior in casula rex est quam servus in
aula.

45 CLIV. De illo qui prius donat, et postea
reposcit. Foedus amicitiae violat sua dona repo-
scens, Unca manus retrahit quod prius ampla

dedit. Qui repetit donum merito mox perdit amicum, Munere de vestro gaudia digna fero.

Quam vana hujus mundi sunt bona. Cum cineres regum videamus et ossa parentum Acida pulvifluis congesta jacere sepulcris, Quo libeat carni vigor aut possessio menti?

CLV. Domnus papa sine me rem incipiebat, et mecum complere volebat; sicque mecum dicebat: Sicut erat in principio; cum mecum non dixisset: Gloria Patri. Sicut erat damno, quia nunquam Gloria canto, Qui caput abrasit caudam quoque jure vorabat: Ossibus ora terat qui sorbuit ante medullas.

CLVI. Illis hoc dicitur qui falsam pacem faciunt. Ut valeant, oris jungantur et oscula cordis; Pax dirimit litem, capiunt cum jurgia finem

CLVII. Quod saepe amicus videtur irasci, et inimicus fraudulenter blandiri. Saevit amor justi, livor blanditur iniqui, Est amor immitis, dulcis furor, ira fidelis: Sunt etiam blandi sub ovina pelle tyranni. Sic et amica patres reddit censura feroces.

CLVIII. Ad papam Alexandrum admonitio. Sedis apostolicae qui vult retinere vigorem Aequa libret rigidae pondera justitiae: Juris enim pariles nescit suspendere lances Quem favor inflectit, spes vel avara trahit. Muneribus plenae cui laxant ora crumenae, Justitia vacuum perdit inops animam. Coeli Roma seras tenet, et regit orbis habenas; His qui plura petit, ditior esse nequit.

CLIX. Hoc servus Dei facere debet. Multa quidem tollo, sed fratribus omnia trado: Aufero divitibus, praebeo pauperibus.

CLX. Pransum dicimus: Edent pauperes. Silentium solventes dicimus: Pretiosa in conspectu Domini. Sicut Edent, mensas; reddit Pretiosa, loquelas. Insipiens in corde suo: Non est Deus, inquit.

CLXI. De odio. Ut lita pestifero perimit cata-pulta veneno, Sic animas hominum perdit edax odium.

CLXII. Qui castratus est non debet episcopari. Qui nequit abscidi non debet honore potiri.

CLXIII. De Romanis febribus. Roma vorax hominum, domat ardua colla virorum, Roma ferax febrium necis est uberrima frugum, Romanae febres stabili sunt jure fideles.

CLXIV. Quod qui ignorat legem vitiorum nequit evitare perniciem. Qui jus ignorat vitiorum peste laborat, Virtutem vitium, fas putat illicitum. 46 Non sit securus qui iudicis ore solutus, Sunt a lege poli, dissona jura fori. Arbiter internus ligat hunc quem solvit apertus, Nec fugit esse, nec videt acta Deus.

CLXV. De triduo jejunio. Quam triduana gravem soleat illidere calcem Hic rudis ignorat, stomachum qui sedulus inflat, Crebris efflantem reprimit qui fistula ventrem, Utque fabri follem vacuat spiramen utrumque.

CLXVI. Cadaloo non pastori, sed antiquo draconi.

Desinit esse reus qui punit flendo reatum, Sacrilegat coeptam geminata superbia culpam, Caede necans Urbem, nunc auro destruis orbem. Heu! gladio ferri gladius truculentior auri; Is animam penetrat, carnem fons (cod. Vat., foris,

MAI.) ille cruentat, Vimque tenet jaculi radiantis
 vena metalli. Nil differt ferro, perimatur quisque
 vel auro. Quid juvat an fulvis furvisque quis
 occidat armis? Hos homicida vibras miseros et
 utrosque trucas. E coelo rueras, sed adhuc
 draco lubrice sufflas, Ore vomens rabiem tetrum
 diffundis odorem: Fractus adhuc reptas, et flam-
 mas naribus efflas; Squamea colla tumes, strages
 et praelia frendes. Desinat horrenda squamis at-
 tollere colla, Ut populus vivat, vitam mala bestia
 perdat; Torva draconteas reprimat jam vipera
 cristas (cod. Vat., chelas, MAI.), Te superaggestus
 lapidum tumultetur acervus, Ruder erit lapidum
 concors sententia Patrum, Haec scrobis atra
 (cod. Vat., antra, MAI.) lues tumido ne gutture
 suffles, Mille vorax hominum crepet insatiabile
 monstrum. Te super inferni sua claudant ora
 cavernae, Ne reditus pateat, sed mundi bella
 quiescant.

Fumea vita volat, mors improvisa propinquat.
 Imminet expleti praepes tibi terminus aevi Non
 ego te fallo, coepto morieris in anno

CLXVII. Cuidam fratri, cui jejunium et vigiliae
 in nauseam venerant. Agrigentinum Siculis sal-
 gignitur oris; Quod fluit in flammis, crepitat si
 mergitur undis. Qui naturales trahit in contraria
 leges, Congruit Auctori quantum sibi dissidet
 uni.

CLXVIII. Quod quidam benefactis offendun-
 tur, offensione placantur Officium stimulat quo-
 sdam, percussio placat, Os in corde suo, cor ponit
 in ore nabaldus.

CLXIX. De dente et lente. Littera mutetur, quod edebat rursus edetur.

CLXX. Quod caro sine praedicatione prorumpit in silvam vitiorum. Silvescit vitiis caro verbi libera, cultris Virescunt steriles, sarriente ligone, novales. Novimus Annibalem, luscumque fuisse Neronem, Quem ramex etiam pressit, cum sceptra levarent.

CLXXI. De baculo rectoris. Suscipe diversum moderaminis arte bacillum: Quos feretrum pupugit cornu pietate reducit.

CLXXII. De Ecclesia Romana ab antipapa invasa luctus. Heu! sedes apostolica Orbis olim gloria: Nunc, proh dolor! efficeris Officina Simonis. Terunt incudem mallei, Nummi sunt tartarei: Justo Dei judicio, Fit ista conditio. Ut quisquis apostolicare Sedem semel comparat, Redimere non desinat, Donec male pereat. Cathedram pestilentiae Pressus anathemate, Tenes cum sacerdotibus Christi peremptoribus. Fit tibi terra ferrea, Coeli sedes aenea; Diligenter igitur intende, quod dico.

CLXXIII. De miseria humanae conditionis. Proh dolor! infelix humanae stirpis origo Per traducem carnis fit adhuc obnoxia mortis; Et miseros gignit, quos vitae limite claudit. Qui non uxorem nisi prolis tangit amore, Etsi mirandus, non omnibus est imitandus; Non sine membellis valet esse refectio membris. Saepe novercalis fit mens materna pupillis Legeque perversa gravis est de matre noverca.

CLXXIV. De eo qui praedicat justum et dimittit impium. Fundit aquam fluviis vecors sitientibus hortis.

CLXXV. Laus eleemosynae. Fenerat ille Deo qui sumptum praebet egeno, Reddere promissit, qui non mendacia novit; Solvitur expletum graviori fenore lucrum; Pro modico magnum, pro coeno redditur aurum; Sic hemina cadum, lucratur dragma talentum, Sic obolus regnum, cyathus mercatur olympum, Coelica terrenis reddhibentur, fixa caducis. Ignes unda necat, lapsus eleemosyna purgat. Est aqua mors flammae, mors est eleemosyna culpa, Nec replet irriguis lacrymarum corda fluentis. Haec vitiis vacuat, virtutum floribus ornat. Haec redimunt ipsum pietatis viscera Christum.

CLXXVI. Avaro diviti. Qui cedros solidis scit contignare cypressis, Fundamenta struit nullis obnoxia flabris: Ditior es coeno quam sis, Pacto-
le, fluento: Unda levat cumulum, flavescit arena metallum, Lama tulit fruges, rupes praerupta cacumen. His vitam regimus, procul hoc astare videmus, In vidua dives Deus est, in divite pauper.

CLXXVII. Viro superbo.

Mens scatet in veras causa perhibente loquelas, Vere licet rubeat, nunquam rosa pulchra perannat, Qui stat praesto cadit, ceu flos caro lapsa putrescit. Vita volans hominis decurrit more fluenti. Te patulum vento folium pendere memento, Turgida colla suis subigit mors improba plantis. Vivere qui patitur felici morte fruatur, Qui fruitur vita mortem patietur amaram. Vita brevis prohibet ne longum vivere speres. Vive memor mortis, quo semper vivere possis. Totus vive Deo, totus tibi mortuus esto. Vita parit mortem,

mors vitam parva perennem. Qui sibi nunc vivit
semper moriendo peribit. In se qui moritur, hunc
vita beata sequetur. Sic requies fesso redhibetur
vita perempto.

CLXXVIII. Livido obtrectatori.

Esse foret panem melius quam rodere fratrem,
Corporis una cibus, animae res altera virus. Rosus
non moritur, rodens homicida tenetur. Non alios
caprae, te cernas lumine talpae. Non mihi des
vultum, promptus tibi vertere tergum, Me faciens
speculum, cum sis tibi mantica factus, Polypus
haerenti de se non fetet olenti. Lyncea lux radios
in viscera figit acutos, Cum se non videat, pe-
netrat procul omne quod astat; Obtusae cotes
acuunt, non cedere possunt, Nec sibi, sed vario
parent sua jura metallo, Scabra polire lima novit,
non ipsa poliri, Prava manet sentum scorium,
dum laevigat aurum - Nam scabiosa carnis titulo
fit digna fidelis, Si rictu rabido vernam cum jure
laccessit. Qui quod vult dicit, quod non vult sae-
pius audit. Non habet os lingua, frangi facit ossa
sed ipsa Unaque diversis parit informia membris.
Pone malum linguae, quam vibras more sagittae,
Ne gladii conto referantur saxa lapillo.

CLXXIX. Duobus inimicis, ut ad pacem re-
deant.

Hamat amor varios, scindit discordia junctos;
Non ibi lux pacis ubi fit divisio cordis; Pax docet
ignaros, discordia caecat acutos. Non status est
rebus, fortunae vertitur ordo, Cervici rigidae
mors improvisa minatur. Turgida colla suis su-
bigit febris ignea plantis, Ac domat indomitos
divino jure solutos; Qui tumuere Deo coguntur

cedere morbo; Quod dant languori verae vetuere salutis. Vultu saepe truce, flammis velut ore vomentem, Oraque terribilem frendentia verba tonantem Funda perexiguo stravit contorta lapillo.

CLXXX. Cum idem scriptum bis mittitur.

Jure notatur idem, qui saepe rescribit eidem; Non tamen absurdum, cum res habet ipsa recursum, Indiga verborum dum sit geminatio rerum. Insimulat vicem carminibus non reddentem. Disticha tot misit quot flumina sunt paradisi, Fonte sed ex vestro nec mihi stilla fluit. Nunc igitur scriptis totidem nisi scripta remittis, Implebit vacuam penna retusa thecam.

CLXXXI. De quibusdam antidotis.

Mors aloen aequat, copulat sapor unus utramque, His quoque tu parilem pigra sortiris acrorem Serapi; non cunctis fatear praestare venenis.

CLXXXII. Quod qui sumit munus debet vicem reddere.

Alterutrum charos componit munus amicos, Si gerulus referat, si dator accipiat.

CLXXXIII. Quibus benedictio de coclearibus mittitur.

Dent alii fulvum trutina librante metallum; Sed mundus vivit, quia ligno Vita pependit: Sic modicum magno lignum pretiosius auro.

CLXXXIV. Pontificali dextera coclearia mittuntur.

Magna perexiguum munus aurea suscipe lignum. Nolo datum trutines, sed dantis viscera libes: Audeo quod parti non est, praesumere toti;

Carmina quot scripsi, totidem tibi ligna polivi,
Chartula venalis, donantur caetera gratis.

CLXXXV. Quibus benedictio de coclearibus
mittitur.

Marmoribus latomi fabri dant signa metallis,
Sandapilas inopes compingunt vespiliones, Nec
nos signa ducum ferimus, sed signa colonum.

CLXXXVI. Amicum terret.

Quod digitis scribo, totidem tibi carmina mit-
to, Aspera vox: Ite; nimium jucunda: Venite: Con-
gregat haec agnos, vox altera dissipat haedos;
Perpensae voces poterunt componere mores.

CLXXXVII. Ad inimicum.

Si regni requiem cupimus, metuamus et
ignem; Inter bella silent leges, in pace loquuntur.
Tempus adest belli, venient sua tempora legi; Sic
lis obtineat, ne pax post bellica perdat; Ne vincare
foro, qui tentas vincere campo.

CLXXXVIII. Discretio inter levem et gravem.
Horrens praecipitem noli te ferre limacem, Cum
gravitate levis, sis levitate gravis. Si gravis inces-
sus, nec jam quasi compede nexus. Nil vitio
vitium cedere proficuum.

CLXXXIX. Quod melius sit agricolae laboranti
quam domino praelianti. Bella ciet dominus, pro-
scindit rura colonus; Ille patet jaculis, hic frugum
gaudet acervis.

CXC. De his qui non se, sed alios carpunt.
Polypus haerenti de se non fetet olenti: Sunt sua
qui palpant, aliena piacula damnant.

CXCI. Quod esuriens et sitiens vile quodlibet
libenter sumit. Faucibus atra fames herbas com-
mendat agrestes, Hausibilem densam reddit sitis

ignea vappam Esuriens comedit, vacuo satus ore ligurit.

CXCII. De illo, qui gloriatur in altitudine vocis. Voce satis celsa vocalis rudit asella, Dulce melos placidis format vox cignea bombis.

CXCIII. De monachis, qui loricas induunt ad carnem. Hamatae vestes praebent inamabile tegmen: Vestes hamatae gemina sunt peste perosae; Ossa premit pondus, constringit viscera frigus.

CXCIV. De Hildebrando, qui parvae quidem staturae, sed magnae videtur esse prudentiae. Parva Tigris missas aequat properando sagittas, Vile quidem ferrum, tamen edomat omne metallum, Sed trahit hoc validus sua post vestigia magnes; Hunc qui cuncta domat Sisiphi mensura coarctat, Quemque tremunt multi, nolens mihi subditur uni.

CXCV. De papa et Hildebrando. Papam rite colo, sed te prostratus adoro: Tu facis hunc dominum; te facit iste deum.

CXCVI. De Romano archidiacono, qui mihi medium piscem misit. Non mirum Petrus si sit mihi semper egenus, Cum generent medios flumina pisciculos.

CXCVII. Urbano gratulatur, qui Romae factus est pauper episcopus. Quod sibi Bethsaide, nunc est mihi Petrus in Urbe: Hoc cum sceptrum tenet, quod erat cum retia neret: Semper lina lavat, pelagi mihi caerulea sulcat, Me premit in terris, qui prorsus egebat in undis Me siliquis recreat, modicus quem piscis alebat.

CXCVIII. De illo qui filium habet. Cum superest soboles, vivunt de morte parentes, Et velut una caro viret in radice propago.

CXCIX. Ut hi qui praedicant invicem non discordent. Non sapiens stulto, non bos societur asello, Qui divina docent a se non prorsus aberrant.

CC. De stercore turdi fit viscus unde turdus ipse capitur. Podice digeritur pede quo turdela tenetur.

CCI. Illi, cui ego prolixam misi epistolam, et ipse mihi parvam. Non obolus solidum, non aequat libra talentum, Plane minor modio cedit et iste choro. Non licet exiguum compenset epistola librum Contrutinet lances pendula libra pares.

CCII. De Florentia, in qua papa Stephanus obiit, et Nicolaus papa ex eadem processit. Parva virum magnae debet Florentia Romae; Quae tenet extinctum, cogatur reddere vivum: Sic nova Bethlaeis lux mundo fulsit ab oris.

CCIII. De illo qui semetipsum subjugat, ut reum recipiat. Nil sibi prorsus emit qui se sub fenore vendit.

CCIV. Quod Roma mundo praefuit, donec legibus obedivit. Praefuit Urbs orbi, fuerat dum subdita legi; Justitiae spretis regnum contraxit habenis.

CCV. Quod plerique casti sint tenaces. Vix opibus largum videas et corpore castum.

CCVI. De illo qui, nutritus Aretii, Pomposiae abbas fuit. Qui solet insipidis ventrem satiare lupinis, Guttare nunc epulas ructat turgente marinas.

CCVII. De domno Umberto archiepiscopo, qui sedebat ad dexteram papae, et ego ad sinistram. Fortior haedinam, tu sedem tollis ovinam, Laevus habet dextram, dexter quandoque sinistram.

CCVIII. Super saecularibus elegidia.

Lugeo vos, miseri, quibus est mens dedita carni; Coelum despicitis, quaestus bona summa putatis. Quid vos horter ego, quid vos optare monebo? Nunc male jucundas mundi sorbete medullas, Extā replete cibis, artus onerate saginis, Ne pereant vermes macie vos semper edentes, Fontibus irriguas gelidis extendite villas. Non numerus nummis, non sit mensura metallis. Post erit angustum possessio vestra sepulcrum. At quos spes fulvo ditat pretiosior auro, Quorum divitiae verae sunt praemia vitae Quas fur non temerat, nec edax male tremula sulcat, Vana repentinis obnoxia lucra ruinis Spernite, lapsuro cedant sua munera mundo: Sufficiant Christi famulis patrimonia coeli, Pectoris eximium fidei tegat arca talentum, Sit studium rutilas virtutum condere gemmas, Et male nascentes vitiorum vellere sentes: Turbida fluctivagi vitate negotia mundi, Incubet eloquiis jugiter mens libera sacris, Jam modice gustet mel, quo post plena redundet, Ad sua sic nostra redeat primordia forma. Hae tumultentur opes, isti quaerantur honores, His homo jure potens, his fit per saecula dives.

CCIX. Contra Cluniacensem abbatem, qui eum in Galliam duxit. Mors mea grandaevam perimis, Cluniace, senectam, Efficis ut non sim, dum petis ut bene sim, Ut tibi mella fluant, epulae pigmenta rubescant, Amplaque conditos

praebeat olla cibos. Scabra fit ut nostris desint
vel cantabra mensis, Dum tibi servo dapes, me
manet atra fames.

CCX. Versus pauperis. Ulceribus vacuus, sed
paupertate repletus, Lazarus ecce venit, qui micis
vivere quaerit. Absunt ora canum, non desunt ro-
stra pedonum; Illa cutem lambunt, haec membra
scatentia rodunt.

CCXI. De triduo jejunio. Quam triduana
gravem soleas illidere calcem, Saepius expertis
scit mens exercita bellis.

CCXII. Qui dicit quod vult, audit quod non
vult. Qui quod vult dicit, quod non vult saepius
audit; Qui quod amat loquitur, quod odit perferre
meretur.

CCXIII. Epitaphium Petri Damiani. Quod nunc
es, fuimus; es, quod sumus, ipse futurus. His sit
nulla fides, quae peritura vides. Frivola sinceris
praecurrunt somnia veris, Succedunt brevibus
saecula temporibus. Vive memor mortis, quo
semper vivere possis. Quidquid adest, transit;
quod manet ecce venit. Quam bene providit
qui te, male munde, reliquit, Mente prius carni
quam tibi carne mori. Coelica terrenis praefer,
mansura caducis. Mens repetat proprium libera
principium. Spiritus alta petat, quo prodit fonte
recurrat, Sub se despiciat, quidquid in ima gravat.
Sis memor, oro, mei; cineres pius aspice Petri.
Cum prece, cum gemitu dic: Sibi parce, Deus.

CCXIV. Bennonis epitaphium. Ariminum, lu-
ge, lacrymarum flumina funde, Laus tua Benno
fuit, proh dolor! ecce ruit; Benno decus regni,
Romanae gloria gentis, Ipse pater patriae, lux

erat Italiae. Hunc socium miseri durum sensere superbi: Lapsos restituit, turgida corda premit; Fit leo pugnanti frendens, tener agnus inermi, Hinc semper justus perstitit, inde pius. Hic fidei dum jura colit, dum cedere nescit, Firma tenens rigidae pondera justitiae. Reticolae jugulus pravorum pertulit ictus: Per quem pax viguit, bellica sors periit. Obsecro, tam diram, sapientes, flete ruinam, Et pia pro socio fundite vota Deo.

CCXV. Quod vermis eris, et a verme voraberis. Ejus, homo, quod eris, datus es ut ore voreris; Cur, cinis et vermis, tumida cervice superbis?

CCXVI. Ad poenitentiam provocat. Cum cruor excrescit nemitorem vena requirit; Vulnus et incolumem facit, affert plaga salutem, Mens fluidum generat, pia quod confessio purgat; Sic animae sanguis per venam profluit oris. Egere lethifero violat quod viscera tabo: Esto vomax proprii salubri conamine morbi, Ut mentis stomachus relevetur mole reatus.

CCXVII. Versus de Simoniacis.

Incude Simonis fabrilis, et antra monetae Damnat pestiferas Deus evertendo cathedras: Nam postica latro per diverticula repit, Pervia gratuito pastor petit ostia gressu. Ast ubi mangonum scelerata negotia desunt, Nec grave carbonam turget venale talentum, Non distractor obest, quia non commercia sordent; Nam quid nummati, nequeunt ubi laedere nummi? Imo quid arboreis manus obsit squalida plantis? Saepe salutiferam medicus dedit aeger oryzam, Mancipites pugilem, caeci genuere videntem, Clinica procerum peperit male foeda venustum

Nec soboles noxis est addicenda paternis. Quisque sua premitur, socii nec labe tenetur.

CCXVIII. Adversus Simoniacos rhythmus.

Mundi turba turbulenta, Error, et divisio, Hæresis Simoniana, Zelum, et ambitio, In lamentum nos compellunt Styli sub officio.

Exarentur ergo cuncta Strictim a principio, Ex quo summae sedis praesul, Sancto doctus Spiritu, Scelestorum probra coepit Emendare liquido.

Cujus vox erat, ut patris Corripientis filios; Ut Apostoli vox erat Mitis ad Corinthios: 53 Sic se mitem exhibebat Erga coepiscopos.

Scitis, fratres, vos pastorum Suscepisse regimen; Hinc vos decet, ut doctores, Primum recte vivere, Obsecrare, increpare, Postmodum arguere.

Non elatos, non inflatos Non ex vino turgidos. Non in veste pretiosa, Sed virtute fulgidos, Sine causa non laedentes Castos atque sobrios.

Sint in promptu gesta Patrum, Sintque sancti canones; Cibis vestris recreentur Debiles ac pauperes; Orphanorum mater plorans Ante vos non clamitet.

Cedant equi phalerati, Cedant caeci rabulae, Cedant canes venatores Ac mimorum fabulae, Et accipitres rapaces Nec non aves garrulae.

Ad haec, Simonis leprosam Exsecrate haeresim, Sacerdotum simul atque Scelus adulterii, Laicorum dominatus Cedat ab Ecclesiis.

Ecce papae gloriosi Monita Gregorii, Ecce verba summae sedis Praesulis catholici, Quibus irruunt in eum Cives Babylonici.

Hincque Caesaris exarsit Ira in Ecclesia, Inde
tumuit in eum Praesulum superbia, Sacerdotem
populorum Furit ab Ecclesia.

Ex quo Simon contra Petrum Turrim struxit
magiae, Inde cecidit percussus Angulari lapide,
Contra cujus ictum plane Nihil est durable.

Quorum rex est alter Christus, Alter est Levia-
than; Ille vitae, iste mortis Regnat super agmina:
Ergo quorum quis sit victor Nemo sanus ambigit.

Resipiscant inde cuncti, Et ad corda redeant,
Qui non pure, non sincere, Sed mente malevola,
Sacerdotem populorum Rodunt atque lacerant.

Illi vero, quos cibavit Fides apostolica, Soli-
dentur, et fundentur Petri petra solida, Ut post
pugnam consequantur Pleniter victoriam. Amen.

54 CCXIX. Damiano exhortatio, ut monachus
fiat.

Omnipotens, agamus, doce, ut quod fecit aga-
mus. Desunt jura tori, teritur si semita Christi.
Jam pater es, soboli spatium largire sequenti, Ut
tua contiguis pateant vestigia plantis, Et seges
erumpat, dum non quod protulit obstat, Subdi-
ta maternis torpens vitulammina ramis. Praesto
fluunt veteres ad florum germina frondes, Her-
baque sectrice vocat orto semine falcem. Inci-
piens igitur terreno cespite velli Transplantare
polo, spes hinc animata virescat: Sic radix cordis
coeli se transferat arvis, Et non lapsurus prorum-
pat in arbore fructus.

CCXX. Rhythmus poenitentis monachi.

Quis infelici fletus aquam capiti, Quis lacry-
marum fontem dabit oculis? Flendo, pupillae
tenebras obducite Vae mihi lapso!

Non guttae maris, non arenae littoris, Ae-
quantur meis scelerum flagitiis, Excedunt stellas
pluviasque numero, Pondere montes.

Nam quibus non sim vitiis obnoxius, Qui
pravis semper deservivi moribus? Deo solutus,
carnis vixi legibus, Fluxus in ima.

Sprevi praecepta, ausus sum prohibita, Plures
everti prava per judicia: Noxius mihi, aliis inutilis,
Arctor utrinque.

Non coelum dignus oculis aspicere, Non Dei
nomen labiis exprimere; Prohibet aedis sacrae
limen terere Culpa remordens.

Nunc quoque sacris deditus obsequiis Veteris
vitae stimulator illecebris: Ut fugitivum repetunt in
famulum Jura tyranni.

Conor in fletu, riget cor lapideum, Precibus in-
sto, vagus abijt spiritus, Lumen inquiero, tenebrae
phantasmatum Protinus adsunt.

Efferum ira, tumidum superbia, Edacem gula,
vanum cenodoxia, Omnium frendens criminum
barbaries Subdere tentat.

Saepe resisto, armaque corripio, Mihi con-
gressus, mecum ipse dimico, Sed legi carnis lex
dum cedit spiritus, Praeda fit hosti.

Saepe divino igne cor accenditur, Seque tran-
scendens mens in alta rapitur, Sed genuinae
corruptelae labitur Pondere pressa.

Lux inaccessa micat, ut per rimulas, Cui mens
intenta sitienter inhians, Cujus obtutus ecce car-
nis obvians Umbra retundit.

Hostis antiqui telis mille sauciam Ploro pe-
remptam in peccatis animam: Qui vacuasti mor-
tis jura mortuus, Per te resurgat.

Palma justorum, spesque poenitentium, Da,
Christe, manum, et profundis erutum Solve pec-
catis, hinc ab imminentibus Eripe noxis.

Tu peccatricis lacrymas non respuis: Tu publi-
canum poenitentem recipis: Vitam latroni jam in
morte posito Te dare spondes.

Per haec, te quaeso, pietatis viscera, Et me de
vinclis tot culparum libera: Mereor iram, effunde
clementiam, Fons pietatis.

Da tuis semper obsequar imperiis, Sicque su-
pernis dignum redde praemiis, Qui Patri compar,
sanctoque Spiritui, Cuncta gubernas. Amen.

CCXXI. De abbatum miseria rhythmus.

Luget, plorat, lamentatur Sancta nunc Eccle-
sia, Cum suorum tantam videt Abbatum mise-
riam, Et eorum contemplatur Diversa pericula.

Nullus pene abbas modo Valet esse monachus,
Dum diversum et nocivum Sustinet negotium: Et,
quod velit sustinere, Velut iniquus patitur.

Monachorum, tanquam servus, Intus fert su-
perbiam, Et multarum foris rerum Sustinet mo-
lestiam; Hanc abbatis collum portat Servitutem
geminam.

Spiritualiter abbatem Volunt fratres vivere, Et
per causas saeculares Cogunt illum pergere Per
tam itaque diversa Quis valet incedere?

Nam dum equitat, mox esse Dicitur vagatio;
Ejus namque hebetudo Est claustralis statio; Qui-
dquid miser facit, Semper est detractio.

Delinquentes dum emendat, Omnes clamant
impium; Si quandoque illis parcit, Dicunt esse
tepidum. Quis portare, rogo, valet Vulgus tam
ambiguum?

Phinees si imitatur, Fugit, vel expellitur: Si Eli,
tunc irridetur Atque parvipenditur; Odiosus est,
si fervens; Et vilis, si tepidus

Valet forsán emendare Facta, si sint levia; Et
quae duas tantum poscant Vel unam veniam;
Graviora quae sunt abbas Supprimit, ne pereat.

Nam si velit de immundo Quidquam loqui
vitio, Monachorum intestina Oritur seditio, Et
occulte statim ejus Tractatur perditio.

56 Si quandoque vel jejumat, Vel tenet silen-
tium: Vanae laudi mox abbatem Dicunt esse
deditum; Et si loquitur, vel mandat, Velut fur
reprehenditur.

Si sermonem facit abbas, Denotatur garrulus:
Et si tacens nil exponit, Denotatur fatuus; Huc se
vertat illuc pergat, Semper erit anxius.

Intus, foris, si contingat Quaelibet adversitas,
Hoc incuriae abbatis Fratres omnes deputant:
Illum rodunt, et perrodunt Et appellant bestiam.

Domus sancta si non crescat, In abbatem
invehunt: Si crescat, mox abbatem Velut hostes
expetunt; Ut incudem, sic abbatem Simul omnes
feriunt.

O beatum tale caput, Quod a membris rodi-
tur! Bonus pastor, quem depascunt Saevi dentes
ovium! Felix pater, filiorum Morsus timet om-
nium!

Istud malum monachorum Intus abbas tole-
rat, Saecularium et foris Simul portat onera,
Anxiatur et tristatur; Quod sic premant omnia.

Noctem namque, curis pressus, Verbosus di-
midiat, Et auroram, ut loquatur Saepius anti-

cipat; Totum diem in loquendo Postmodum continuat.

Haec et alia praelatus Sustinet quamplurima;
Saeculares foris pungunt, Intus fratres vulnerant;
Illi corpus prosequuntur, Hi corrodunt viscera.

Dic, praelate, rogo, chare, Quae est ista dignitas?
Intus dolor, foris labor; Hinc inde calamitas
Corpus, fateor, iis malis Perditur et anima.

Quis abbatum, rogo, valet Ferreo nunc tempore,
Inter tot calamitates Virgas ferre fertiles?
Praelatorum certe modo Sunt honores steriles.

His honoribus, abbates Venerandi, cedite;
Grave pondus et inane Ultro jam abjicite; Et de
caetero quieti Ac securi vivite.

57 CCXXII. De omnibus ordinibus omnium
hominum in hoc saeculo viventium rubrica.

Episcopi, attendite, Dei verba discernite: Vobis
praecepit Dominus Pro vestris mori ovibus.

Si bona, quae loquimini, Operibus feceritis,
Exempla bona dabitis Vestris commissis filiis.

Presbyteri, diaconi, Qui fertis vasa Domini
Estote semper nitidi In conspectu Altissimi.

Qui vult esse canonicus, Sit bonus et idoneus,
Obediat episcopo, Ut seniori inclyto.

Ad matutinum veniat, Cum signum horae resonat;
Postposita pigritia Festinet ad officia.

Plebani recte audiant Quod sancti patres clament:
Ut acquisita praedia Relinquant in Ecclesia.

Magister doctus litteris Flagella det discipulis:
Ut, docti ab infantia, Doctrinam bene sapiant.

Scriptores recta linea Veraces scribant litteras,
Distinctiones proprias Usque in finem compleant.

Illitteratus clericus Elationi deditus, Despicens mysteria, Ut stulta jacet bestia.

Discurrit per basilicam Pro vanitate nimia; In loco si permanserit, Cervice torta respicit;

Verba Dei non nuntiat, Privatim semper musitat; Et recitat parabolas Inanes atque vacuas.

Abbates semper vigilant, Ab omni namque crimine, Non pro mundi astutia Sancta relinquant studia.

Non potest esse monachus Qui vagus est, improvidus Si vivit sine regula, Peribit morte pessima.

Deo devoti monachi, Servate legem optime, Viventes casto corpore, Terrena cuncta spernite.

Potestas est in populo A summo data Domino Et cum fide. Qui sacramenta fecerant.

Pro nullo malo merito, Vel placitato pretio, Aut aliqua amicitia, Vertat vera judicia.

Judex sedens in placito 58 Non speret de lucratio, Sed Deum recte timeat, Et legem cito finiat.

Testes, pro nullo munere Falsa loqui praesumite, Sed vera verba dicite Praesente vero Principe.

Veraces sint notarii, Tenendo fidem animi: Nec unquam pro denariis Falsa scribant in chartulis.

Castaldiones populi, Et omnes vicedomini, Ne torqueant justitiam, Nec manducent servitia.

Tenentes ministeria, Cum malis non conveniant, Recte tamen deserviant, Ne bona perdant merita.

Advocatores placita Ne fraudent arte aliqua;
Relaxent cordis vitia, Et exquirant judicia.

Nullus consiliarius, Aut auricularius, Propter
mundana prospera, Se confidat in gloria.

Missus prudenter sapiat Enarrare missatica,
Ne stupefactus publice Verbum dicat inutile.

Nutritus atque sapiens, Timens Deum veraci-
ter, Amandus est a Domino, Laudandus est a
populo.

Receptor celans vitia, Ut falsa canit fistula,
Ridendo verba dudum In corde male seminat.

Hypocrita se simulans Multa abscondit vitia,
Vultum demonstrat placidum, In corde portat
gladium.

Ebriosi miserrimi Infremunt ut phrenetici,
Mentis perdunt memoriam, Nihil boni excogi-
tant.

Audite etiam, laici, Qui Christo famulamini:
Pro ullo unquam crimine, Pastores non despici-
te; Operibus perficite, In cordibus describite.

Antequam mors adveniat, Deo donate deci-
mas: Securi hinc exhibitis, Et coelum possidebitis.

Uxores vero diligite, Natos vestros corripite;
Sed vos ancillas regite, Opus eis impendite.

Qui timet Deum omnium Non juret per ne-
gotium: Nec pro concupiscentia Ullius fraudet
pretia.

Duces cum beneficiis Ad invicem conveniant,
Deo cum fide serviant. 59 Miles ad pugnam pera-
grans Deum in mente teneat: Fillones semper
caveant Ne dicant plus quam audiant:

Placentes per mendacium Peccatum agunt
maximum; Viles apparent saeculo, Et sunt in vi-
tuperio.

Potestas mundet vitia, Furta et latrocinia; Ut
caeteri, perterriti Timeant poenam consequi.

Conjugatae feminae, Tenete fidem provide;
Domos vestras disponite, Ad templum Dei curri-
te.

Mutate vestem, viduae, In castitate vivite: Lu-
xuriantes fugite, Ne possint vos decipere.

Puellae se custodiant Ab omni vana gloria, Ne
juventute fervida Cadant in adulteria.

Meretrices, convertite, Veniam vobis quaerite:
Qui semper solet parcere Exspectat vos quotidie.

Servi, cum recto animo Vestro servite domino:
Ancillae et utiliter Deserviant similiter.

In prosperis laetitiam, In adversis tristitiam
Supra modum non habeat Ulla fidelis anima.

Qui vivitis in saeculo, Omnes, servite Domino,
Ut juti sua dextera Regnetis super aethera.

CCXXIII. De die mortis rhythmus.

Gravi me terrore pulsas, Vitae dies ultima,
Moeret cor, solvuntur renes, Laesa tremunt visce-
ra, Tui speciem dum sibi Mens depingit anxia.

Quis enim pavendum illud Explicit spectacu-
lum, Cum, dimenso vitae cursu, Carnis aegrae
nexibus Anima luctatur solvi, Propinquans ad
exitum?

Perit sensus, lingua riget, Resolvuntur oculi,
Pectus palpitat, anhelat Raucum guttur hominis,
Stupent membra, pallent ora, Decor abit corpo-
ris.

Ecce diversorum partes Confluunt spirituum;
Hinc angelicae virtutes, Illinc turba daemonum;
Illi propius accedunt, Quo invitat meritum.

Praesto sunt et cogitatus, Verba, cursus, opera;
60 Et prae oculis nolentis Glomerantur omnia:
Illuc tendat, huc se vertat, Coram videt posita.

Torquet ipsa reum suum Mordax conscientia,
Plorat acta corrigendi Defluxisse tempora; Plena
luctu, caret fructu Sera poenitentia.

Falsa tunc dulcedo carnis In amarum vertitur,
Quando brevem voluptatem, Perpes poena sequi-
tur: Jam quod magnum credebatur. Nil fuisse
cernitur.

Atque mens in summae lucis Gloriam sustolli-
tur, Aspernatur lutum carnis, Quo mersa provol-
vitur, Et ut carcerali nexu Laetabunda solvitur.

Sed egressa durum iter Experitur anima, Qua
incursant furiosa Dirae pestis agmina, Et diversa
suis locis Instruunt certamina.

Nam hic incentores gulae, Illic avaritiae, Alibi
fautores irae, Alibi superbiae; Vitii cujusque glo-
bus Suas parat acies.

Jam si cedat una turma, Mox insurgit altera:
Omnis ars tentatur belli, Omnis pugnae machina,
Ne ab hostium pudore Sic evadat anima.

O quam torva bellatorum Monstra sunt fera-
lium; Tetri, truces, truculenti Flammas efflant
naribus, Dracontea tument colla, Virus stillant
faucibus.

Serpentinis armant spiris Manus doctas prae-
liis, His oppugnant adventantes Telis velut fer-
reis: His, quos attrahunt, aeternis Mancipant
incendiis.

Quaeso, Christe, Rex invicte, Tu succurre mi-
sero, Sub extremae mortis hora, Cum jussus abie-
ro: Nullum in me jus tyranno Praebeaturo impio.

Cadat princeps tenebrarum, Cadat pars tarta-
rea: Pastor ovem jam redemptam Tunc reduc ad
patriam, Ubi te videndi causa Perfruar in saecula.
Amen.

62 CCXXIV. In eos qui de regis ultione securi
sunt, sed Christum evadere nequeunt. Rhyth-
mus.

Jucundantur, et laetantur Simul omnes repro-
bi, Qui regis adventum prius Exspectabant territi,
Fremunt, cedunt, intumescunt, Et insultant mi-
seris.

Quique sunt lugendi totis Lacrymarum fonti-
bus, In superbiae sublimes Extolluntur cornibus,
Phrenesin robur putantes, Sanis rident flentibus.

Sed quid juvat, o perversi, O gehennae filii!
Non vitare, sed mutare Tribunal judicii? Sub mor-
tali rege tuti Christum non evaditis.

Ecce veniet ut fulgur, Minax ac terribilis, Solis
ardor, lunae candor Involventur tenebris, Ima
terrae petent stellae, Coeli vulsae cardine.

Terra funditus ardebit, Coeli tremant climata,
Elementa turbabuntur, Rugient tonitrua, Ignei
micant corusci, Crebra cadunt fulmina.

In furore venientis Fit tempestas valida, Tota
mundi tremefacta Conquassatur machina, Ae-
stuantis flammae globus Vastum perflat aera.

Tunc qui eum pupugerunt Cernunt omnes
impii, Throno igneo subnixum Specie terribili,
Rogant montes, orant colles, Postulantes obrui.

Mox occulta singulorum Cunctis patent cor-
dium, Verba, facta, mens videtur, Velut corpus
solidum, Et amarum in auctores Reddunt testi-
monium.

Ipsi spiritus iniqui Probra, quae suggesserant,
Longis exarata tomis Relegentes explicant, Loca,
tempora gestorum, Et modos enumerant.

Irascuntur cuncta pravis Angelorum agmina,
Adversantur elementa, Coelum, terra, inanima,
Omnis rerum creatura Imminet contraria.

Ecce caput iniquorum, Ferox illa bestia, Sub
cunctorum denudata 62 Trahitur praesentia: Pa-
tent artes, furta, doli, Fraudes et ingenia.

CCXXV. Hucusque de adventu; hinc de poenis
infernī.

O quam dira, quam horrenda Voce Iudex
intonat, Cum paratis mergi flammis Maledictos
imperat; Mox deglutiens viventes Stygis olla de-
vorat.

Vaporantur infelices Intus, et extrinsecus; Cre-
pitantes strident flammae, Velut ardens clibanus:
Ore, naribus, et ipsis Profluunt luminibus.

Immortalis mors occidit, Nec omnino perimit:
Ignis urit, non consumit, Nec defectum recipit:
Vita moritur, mors vivit; Finis semper incipit.

Rediviva septem plagae Renovant supplicia,
Fumus, fetor, algor, ardor, Fames, sitis ignea, Ver-
mes nunquam satiantur, Qui corrodunt viscera.

Illic dolor, cruciatus, Fletus, stridor dentium,
Adsunt fremitus leonum, Sibili serpentium: Qui-
bus mixti confunduntur Ululatus flentium.

Molis trabeae dracones Laxa pandunt guttura,
Quorum oculi sagittas Jaculantur igneas; Caudae
chelas scorpionum Plantae produnt viperas.

Tendunt quidem ad non esse, Sed non esse
desinunt: Vivunt morti, volunt mori, Sed omnino
nequeunt: Qui male vixere, vitam Pro tormento
perferunt.

Haec prae oculis, vesani, Formidantes ponite,
Haec subtili pertractantes Studio revolvite, Et
pravorum vinclis morum Colla mentis solvite.

Nam paratus est conversis Indulgere veniam,
Qui perversis adhuc premit Vindictae senten-
tiam. Salus, honor pio Regi Per aeterna saecula.
Amen.

CCXXVI. De gloria paradisi. Rhythmus.

Ad perennis vitae fontem Mens sitivit arida,
Claustra carnis praesto frangi Clausa quaerit ani-
ma: Gliscit, ambit, eluctatur Exsul frui patria.

63 Dum pressuris ac aerumnis Se gemit obno-
xiam, Quam amisit, cum deliquit, Contemplatur
gloriam. Praesens malum auget boni Perditi me-
moriā.

Nam quis promat summae pacis Quanta sit
laetitia, Ubi vivis margaritis Surgunt aedificia,
Auro celsa micant tecta, Radiant triclinia!

Solis gemmis pretiosis Haec structura necti-
tur, Auro mundo tanquam vitro Urbis via sterni-
tur: Abest limus, deest fimus, Lues nulla cernitur.

Hiems horrens, aestas torrens Illic nunquam
saeviunt: Flos purpureus rosarum Ver agit per-
petuum: Candent lilia, rubescit Crocus, sudat
balsamum.

Virent prata, vernant sata, Rivi mellis influunt,
 Pigmentorum spirat odor, Liquor et aromatum,
 Pendent poma floridorum Non lapsura nemo-
 rum.

Non alternat luna vices, Sol, vel cursus side-
 rum: Agnus est felicitis Urbis Lumen inocciduum;
 Nox et tempus desunt ei, Diem fert continuum.

Nam et sancti quique, velut Sol praeclarus,
 rutilant. Post triumphum coronati Mutuo conju-
 bilant, Et prostrati pugnas hostis Jam securi
 numerant.

Omni labe defaecati Carnis bella nesciunt,
 Caro facta spiritalis Et mens, unum sentiunt: Pace
 multa perfruentes Scandala non perferunt.

Mutabilibus exuti Repetunt originem, Et prae-
 sentem veritatis Contemplantur speciem, Hinc
 vitalem vivi fontis Hauriunt dulcedinem.

Inde statum semper iidem Existendi capiunt,
 Clari, vividi, jucundi, 64 Nullis patent casibus:
 Absunt morbi, semper sanis Senectus juvenibus.

Hinc perenne tenent esse, Nam transire tran-
 siit: Inde virent vigent, florent, Corruptela cor-
 ruit, Immortalitatis vigor Mortis jus absorbit.

Qui scientem cuncta sciunt, Qui nescire ne-
 queunt; Nam et pectoris arcana Penetrant alteru-
 trum: Unum volunt, unum nolunt, Unitas est
 mentium.

Licet cuique sit diversum Pro labore meritum,
 Charitas haec suum facit Quod amat in altero:
 Proprium sic singulorum Commune fit omnium.

Ubi corpus, illuc jure Congregantur aquilae,
 Quo cum angelis et sanctis Recreentur animae:
 Uno pane vivunt cives Utriusque patriae.

Avidi, et semper pleni, Quod habent desiderant: Non satietas fastidit, Neque fames cruciat: Inhiantes semper edunt, Et edentes inhiant.

Novas semper harmonias Vox meloda concrepat, Et, in jubilum prolata, Mulcent aures organa; Digna, per quem sunt victores, Regi dant praecordia.

Felix coeli quae praesentem Regem cernit anima, Et sub sede spectat alta Orbis volvi machinam, Solem, lunam, et globosa Cum planetis sidera.

Christe, palma bellatorum, Hoc in municipium Introduc me post solutum Militare cingulum: Fac consortem donativi Beatorum civium.

Praebe vires inexhauste Laboranti praelio: Ut quietem post praecinctum Debeas emerito: Teque merear potiri Sine fine praemio. Amen.

CCXXVII. Rhythmus in mortem Widonis .

Audistis quiddam noviter Accidisse perniter, Widonem illustrissimum Mortis solvisse debitum.

Proprii sui militis Circumdatus insidiis, Dum hostis captum tenuit, Capite plexus corrui.

Dum equo coepit ruere Secundo fossus vulnere, Ut duo purgent vulnera Mentis et carnis vitia.

Ne daretur daemonibus Cruciandus diutius, Datur suorum manibus, Ut moriatur citius.

Christe, qui jam non judicas, Nec damnas in perpetuum, Sit Widoni remedium, Quod hic tulit supplicium.

Prosit ei, piissime, Quod studuit invisere Loca persacratissima Digna tui praesentia.

Praesepe tuum cernere Quid est, nisi te credere
Natum ibi de Virgine Verum lumen de lumine?

Gloriosum inspicere Tuum sepulcrum, Domine,
Quid est, ni vere credere Te surrexisse ex inde?

Dum mons Olivae scanditur, Coelos redisse
crederis: Parce Widoni, Domine, Tunc cum judex
redieris.

Hic semel atque iterum Tuum petiit tumulum,
Deliberabat tertio Indulto sibi termino.

Hoc in affectu habuit, Si in effectum non potuit,
Pari repende munere, Gratis largitor gratiae.

Locum beatae Virginis Toto orbe clarissimum
Supplex frequenter adiit, Excoluit ut potuit.

Apostolorum grandia Saepe quaerens suffragia,
Ut spero, plus quam vices Romam venit et
quinq̄ies.

Quos adjuutores petiit, Advocatos constituit,
Eisque dum superfuit Suaque se vi contulit.

Dicit de eo aliquis Nimium fuit fragilis; Et ego
dico plurimum Deum esse propitium.

Sinistrum quid de aliquo Ego dicere nequeo,
Hujus scripsi itinera, Quae sunt in parte dextera.

Si cui placet legere, Et vult juste discernere,
Non respiciunt tartara, Sed ad sanctorum gaudia.

Qui vult ad plenum discere Tanti mali notitiam,
Primum debet cognoscere Aubertinam nequitiam.

Hic pertractavit perdere Duos sub uno tempore
Seniores quos habuit, Falso, ut vere patuit.

Unus, qui non superfuit, Cum audivit, indoluit
Occubuisse socium Natura sibi proximum.

Patrator tanti sceleris Sub umbra falsi militis
Promisit his aliquando Manibus et perjurio.

Ut fidem eis congruam, Si et pacem continuam
Servaret omni tempore, Dum viveret in corpore.

Si firma stent haec foedera, Deus, qui novit
omnia, Ipse scit, ipse judicet, Ut sibi placet, vin-
dicet.

Et exsultabit lingua mea justitiam tuam, Deus.